

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
13 JULIA 1934Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGOD. V
BROJ 29

Nakon Sarajeva – u Zagreb!

Svim bratskim župama!

Nakon veličanstvenog uspeleg sleta u Sarajevu, dužnost nam nalaze da se spremimo i za drugu ovogodišnju našu velikiju sokolsku priredbu, a to je za pokrajinski slet u Zagreb.

Vreme odmije i tako rekuć nekog dana deli nas od onih dana, kada ćemo morati da i u Zagrebu razvijemo svoje snage i pokažemo moć i vrednost našeg jugoslovenskog Sokolstva. Dužni smo to ne samo kao Sokoli, već i radi velikog značenja ovog samog sleta, kojim proslavljujemo 60 godina otkada je u Zagrebu zakresila prva iskra sokolske misli, zatim 20-godišnji su otkada su udareni prvi temelji osnivanja Jugoslovenskog sokoškog saveza i 10-godišnjični otkada su udareni temelji obnavljanju Saveza slovenskog Sokolstva. Sve su to važni dogadaji u istoriji našega Sokolstva.

Uvažimo li još k tome, da se ovaj slet predređuje pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja, onda nam je dužnost, da svaki od nas poradi oko toga, da ovaj slet bude jedna snažna afirmacija slokske i nacionalne misli u Zagrebu samom.

Uprrava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, prateći sve pripremne rade ovo ovog sleta, primetila je, da bratske župe u organizovanju svog učešća na ovom sletu ne postupaju onom brzinom i tačnošću, kako to traži sama narav sletske organizacije. U prvom redu to se odnosi na same prijeve učestvovanja. Sletski odbor nalazi se u velikoj muci, jer, eto, gotovo pred sam slet još uvek nije u mogućnosti da znade, s kojim brojem učesnika može da računa.

Zato je i rok za prijave produžen do 20. o. m.

Zdravo!

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Tajnik:
A. Brozović, s. r.II zamenik starešine:
Đura Paunković, s. r.

U selo!

Videli smo ih o Vidovdanu u Sarajevu u velikom jatu sakupljene, leđe, čile i snažne kako su silno nastupali i vežbali. Kako su gotovo natkrili ostale, požnjeli uspehe, i osvojili opšte simpatije. Svojin učešćem dali su sletu naročiti duh i karakter, a sponzor odecem život sam kolorit.

Oni – naši Sokoli sa sela, očaravali su svojim prirodnim držanjem, i s kristalno čistom dušom nosili su u sebi utiske svojih gora i polja, veleni i razdrgani kao nasmejane luke i cvetne livade. Radosti što vrše jednu svoju dužnost, zadovoljni sa skromnim obedom i još skromnijom postojom. Čvrsti kao planinske litice puni vere i pouzdanja, ovi sinovi prirode, ova deca sela, postadoše naša nada i naše uzdanje.

Ovim svojim, tako jako zapazljivim nastupom skrenuli su pažnju svima i pokazali smer kojim Sokolstvo ima da se razvija. Mnogi i od nas tek sad videšmo jasno, gde upravo leži naša snaga i gde je srž naroda.

Selo, tako dugo ostavljeno samo sebi, iskočilo pred nas u jednom divnom otključaju pa zadivi i nas i sve one velike mase u Sarajevu. Na tom većno čistom i nepomorućem izvoru imamo da se osvežavamo i narodnim duhom napajamo, tu iskonsku snagu da pokrene, i latentne sile razbudi, pa da tako složni – i grad i selo, zajedno udrugjeni – stvorimo narodu bolji i ugodniji život.

Stoga, braćo, uđimo u selo, pridružimo sejaku otvoreno, iskreno i brat-

ski. Zagledajmo malo dublje u njegov život, upoznajmo njegove muke i nevolje i pomožimo mu da ih savlada. On će nas zavoljeti i poslušaće nas, jer će videti da ništa od njega ne tražimo za nas, da smo mu prišli jedino zato, da mu pomognemo ili da uputimo, kako sam da se pomognem.

Teške prilike današnjice i ovaj duhovni kaos u kome se je teško snati, upućuje nas u selo. Odlatle ima da se podesi i tu da se dode. Odlatle da se počne i tu da se dočne. To je jedini put, ako ne potpunog spasenja, a ono put velikog olakšanja.

Ako, braćo, naše reči tako lepe i zvučne ne treba da budu zaboravljene, a naša ideologija, tako sjajno nakićena, ne treba da ostane prazna frazeologija, onda moramo u selo svim srecem i celom dušom, predano i sa žrtvama ma i najmanjim. Drugačije ne ide, ako mislimo služiti našoj uvišenoj zadaći i velikoj sokolskoj ideji: služiti narodu.

Ne smemo zaboraviti, da smo na sebe primili velike odgovornosti i pred svojom savešću i pred našom javnošću, stupajući u sokolske redove i dolazeći na njihovo čelo kao vodstvo. U nas Sokole položu se velike nadе i od nas se mnogo očekuje. Objavili smo svoj opsežan program, obveznili smo svoje dogme koje uče radu, pozrtvanju i služenju narodu. U širenju toga učenja svaki je od nas propovednik i apostol. Budimo svesni toga i predajmo se radu celim bićem svojim.

Pokrajinski slet u Zagrebu

Proglas sletskog odbora

Braćo i sestre!

Sokolski, jugoslovenski Zagreb Vas zove. Dodite na jubilarni slet, dođite na našu i Vašu priredbu, da radnosno i ponosno proslavimo pobedu Sokolstva, napredak i jakost slobodne Jugoslavije, da se zahvalimo Visokom Pokrovitelju, junackom Kralju.

Slavimo značajne sokolske događaje: 60.-godišnjicu osnivanja prvog društva »Hrvatski Sokol«, 30.-godišnjicu osnivanja Hrvatskog sokolskog saveza, 20.-godišnjicu odluke o osnivanju Jugoslovenskog sokolskog saveza i 10 godina obnavljanja Saveza »Slovensko Sokolstvo«. Sve se to odigralo u Zagrebu, sve u tačnim vremenskim razmacima, i sve po logičnom, zdravom i pravilnom: nizu.

Dodite da proslavimo radosni, brojni i jaki, svečano i bratski, slavu sokolskog jedinstva i sokolske pobede.

Proslavimo to dostoјno, kako Sokoli slave: vežbama i radom!

Priredjemo velike utakmice za prvenstvo Saveza u atletici i u muzici, da jasno manifestiramo svoju svestranost: telo i duh! Priredjemo muzički festival, svečane akademije, povorki, javne vežbe, utakmice.

Pozdravimo drage goste češkoslovačke, poljske i ruske Sokole i bugarske Junake.

S juga i severa, s granice i s primorja, iz sela i gradova, sastanimo se i zagrimo.

Raspored glavnih sletskih dana

1. avgusta: Atletske utakmice za prvenstvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije na sletištu.

2. avgusta: Atletske utakmice (nastavak).

Doček zagrebačke sokolske župe.

U 24 sata sokolske muzike najavljaju Zagrebu početak sletskih svečanosti.

3. avgusta: Atletske utakmice (nastavak).

Doček gostiju.

Pokusni zagrebačke župe na sletištu.

U 8 sati počinju pevačke utakmice u Narodnom kazalištu.

U 17 sati pokus svih pevača.

U 20 sati svečana akademija u Narodnom kazalištu: sudeluju pobednički horovi, pobednici muzičkih utakmica, narodni guslar, te skupni hor.

4. avgusta: U 6 sati pokusi svih vežbača na sletištu.

U 10.30 sati pokusi pevača za koncert na sletištu.

U 16 sati

Prva javna vežba

Vežbe članova i članica,

Vežbe članova četa,

Vežbe na spravama,

Posebni nastup župe Zagreb, razvijanje župskog barjaka, poklon Visokog Pokrovitelja sletu, Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra I.

Nastup vojske i mornarice,

Posebni nastup župa Sokola Kraljevine Jugoslavije.

U 21 sat svečana akademija.

5. avgusta: U 8 sati svečana povorka gradom.

U 16 sati

Druga javna vežba

Vežbe članova i članica.

Vežbe s palicama starije braće.

Nastup Bugara, Čehoslovačka, Poljsaka, Rusa.

Mornarica: prikaz.

Vojска: Sloven.

Konjica.

U 20 sati večernja akademija na sletištu s vežbačkim tačkama i koncertom.

(Tekničko vodstvo sleta zadržava pravo manjih izmena programa).

6. avgusta: Razgledavanje grada, izleti i ispraćaj gostiju.

Streljačke utakmice, koje priredjuje Zagrebačka streljačka družina, a traju od 29. VII do 4. VIII imaju mene: sveslovensku, Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, Sokolske župe Zagreb, te grada Zagreba, za koje će se natecati i članovi svih sokolskih saveza.

Pretsednik sletskog odbora:

Dr. Oton Gavrančić, s. r.

Pročelnik svečanosnog otseka:

Ćeda M. Mileusnić, s. r.

Pročelnik tehničkog otseka:

Prof. dr. Alfred Pichler, s. r.

Stadion potpuno gotov

Impozantna loža za Nj. Vel. Kralja

Dok su se još na vreme pretsletskih dana naraštaja i dece provodili na stadionu još mnogi veći radovi, i dok je tada tek samo polovica prostora za vežbanje bila dogotovljena, sada je sokolski stadion sasvim gotov, te su na njemu kao i oko njega svih radovi privredni potpuno kraju; jedino ima da se jedan deo okolnog prostora očisti od gradevnog materijala i poravna.

Stadion sada zaista pruža veličanstvenu sliku i svojim impozantnim dimenzijama zadržava svakog gledaoča.

Dovršavaju se radovi i na parkiranju vanjskog terena, kojim će prolaziti ceste za dolazak automobila na stadion.

Potpuno su dovršene i uređene sve ambulante na sva četiri ugla stadiona,

a isto tako i odjeljenja za vatrogascе.

Glavni ulaz u stadion nalazi se na križanju Maksimirске ceste i ceste Svetice, a imade 9 otvora u širini od 40 m. Ulaz je ukršten s 4 stupom, na koja će biti smešteni metalni sokoli raširenih krila. Kod ovog ulaza nalaze se i glavne blagajne, vrlo prostrane,

da mogu primiti i opremiti pri prodaji ulaznica veliki broj posetnika u naj-

kratce vreme. S glavnog ulaza u prostor pred stadionom vode 40 m široke stube. Da se mase posetnika ne bi koncentrisale samo na jednoj blagajni, i da bi se tako izbeglo gužvi, postavljene su blagajne i na Maksimirskoj cesti uz restauraciju Šarić, te jedna pred kraljevskom ložom i jedna uz cestu Svetice na južnom delu stadiona. K svim ovim blagajnama vodi također i kolni prilaz po normalnim cestama. Sa strane sletišta i Maksimirskih cesta, zatvarajući tako glavni ulaz, podignuta je ukusna ograda iz betonskih stubića, između kojih je razapeta žičana mreža. S unutarnje strane ove ograde, koja arhitektonski krasno dešuje, biće posadene tuje u visini od 1,70 m, postrižene u oštrom bridovima tako da će izgled stadiona i time biti još više efektan. Uz samu ogradu oko celog stadiona posejana je trava, koja će već do sletskih dana stadijon lepo opasavati u širini od 3 m širokim zelenim pojasmom.

I loža za Njegoša Veličanstvo Kralja već je gotova i sada se radi samo na njenom daterivanju. Već su

uredene i sve instalacije, postavljen je telefon, vodovod, elektrika i t. d.

Ulaž u Kraljevsku ložu vodi kroz 20 m široko stubište, ukrašeno s dva velika stuba za zastavu. Stubištem se dolazi u foaje, a zatim opet širokim stubištem u gornje prostorije. U foaje su dve niže, ukrašene foteljima. Iz foaja dolazi se u 20 m dugi atrium, a odatle u salon za primanje sa svim nuzprostorijama. Salon će biti lepo osvetljen, a nalazi se na prekrasnem položaju u sredini stadiona.

Kraljevski apartmani imaju sve nuzgredne prostorije. Uz prostorije za Njegovo Veličanstvo Kralja i Kraljevsku porodicu nalaze se s obe strane i prostorije za članove Senata, Nekadne skupštine, diplomatskog kora i t. d. Iz ovih prostorija kroz troja široka vrata vodi put u lože, koje su vrlo prostrane i udobne, te iz kojih puca prekrasan pogled na citav stadion. Loža Nj. Vel. Kralja načinena je armirano-betoniskim pločama, i nad njom se nalazi načelnički most za vodu sletu.

Smeštaj gledalaca na tribinama

Smeštaj gledalaca, odnosno sedišta na tribinama stadiona rešen je vrlo originalno. Svaka načina tribina imaće označu u onoj boji, kakve je boje za dotičnu tribinu i ulaznicu. Na severnoj tribini postavljeni su glavni natpisi na ulazima u modroj boji, na zapadnoj u crvenoj, na južnoj u zelenoj, a na istočnoj u smeđoj. Svaki ulaz na tribine imaće natpis s rimskim brojem u boji svoje tribine. Tako je za sve četiri tribine za svaku od njih određena posebna boja. Posetioci dakle dolaze na tribinu svaki kroz svoje određene stepenice, a odatle širokim hodnikom

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Slet župe Pízenj — najveće župe ČOS

Svojevremeno izdala je Plzenjska župa proglaša sive svoje jedinice, da se rad u sokolskim vežbaonicama čim više ojača. Njen poziv svestrano je uspeo, o čemu smo već izvestili. Ove godine htelo se je župsko vodstvo da osvedoči, kolika je unutarnja snaga njenog članstva i naraštaja. Stoga je pozvala 1. jula u Plzenj, svoje središte, sve svoje jedinice, kojih je 105 na broju, na župski slet. Nedelju dana pred članskim i naraštajskim danom položila su račun o svom radu sokolskih deca iz okolice Plznja. Na javnom nastupu učestovala su 4302 dečaka i 3300 devojčica; povorka mestom brojila je 8086 dece. Javnoj vežbi najmladih Sokola prisustvovalo je preko 7000 gledalaca, koji su sa zanimanjem pratili izvođenje vežbi, i u nagradili mlađe izvadnike obilnim pljeskom.

Glavni sletski dan, dne 1. jula, počeo je od općinstva još više; preko 12.000 gledalaca budno je pratilo nastupanje naraštaja i članstva. Najpre je pri skupnim prostim vežbama naraštaja obaju spoloja nastupilo 820 devojčica i 567 mladića, koji su svoju zadacu izvršili vrlo dobro. Sledile su članice, njih 1204 na broju, našto je vežbalo 1174 članova vrlo teške Strunčeve proste vežbe, koje je ovaj poznati skladatelj prostih vežava sastavio za svoju župu, kojoj načelnikuje već dugi niz godina. Sve telovežbene tačke odlikovale su se po svojoj originalnosti, i bile su sastavljene od stručnjaka iz župskih redova. Nastupili su također i vojnici, i to u trčanju s teškim i lakin strojnim puškama i u vežbama s puškom i t. d. Pre javne vežbe bila je povorka mestom, kojoj je na zbornom mestu održao govor brat župski starešta dr. Šip, poznati sokolski radenik i član pretsedništva ČOS.

Rezultati muških lakoatletičkih takmičenja ČOS

Naše takmičare verovatno će zanimati najbolji rezultati, koji su se postigli na lakoatletičkim takmičenjima českoslovačke braće, koja su se vršila 10. jun na takmičištu ČOS i Českoslovačke amaterske atletske unije na Letnji u Pragu. Takmičenja je vodio član načelništva ČOS brat Šterc, a učestovalo im je 213 takmičara iz svih župa, koji su takmičili u 18 lakoatletičkih grana. Citav tok takmičenja pokazao je uzornu organizaciju i hitar i gladak tok. Postignuti rezultati zadovoljavaju i u mnogim se granama opaža znatan napredak.

Evo nekoliko najboljih uspeha:

Pri bacanju kugle bio je prvi brat Vitek iz Znojma sa 13.93 m, u trčanju na 110 m preko zapreka bio je prvi br. Fridl iz Kraljevog Polja u 17.3 sek. U bacanju disku bio je najbolji brat Vitek iz Znojma. Bacio ga je 42.52 m. U trčanju na 800 m postignuto je vreme 2 min. i 4 sek. U skoku s palicom skocije je brat Hlavonj iz Brna 3.60 m, dok je u finalnom trčanju na 200 m osvojio prvo mesto brat Dišek iz Olomuca u vremenu od 23.8 sek., a u konačnom trčanju na 100 m brat Erman iz Husovica u 11.1 sek. U troskoku postigao je brat Hložanek najveći uspeh sa 12.48 m, a u stafetnom trčanju na 4 × 100 m došla je na prvo mesto župa Vanjičkova iz Brna s 45.4 sek.

Posle podne nastavila su se takmičenja u ostalim granama i navodimo sledeće najbolje uspehe: u trčanju na 400 m brat Klavrza iz Smihova u 53.9 sek., u trčanju na 1500 m br. Šimek iz Olomuca u 4 min. i 12.5 sek., te na 5000 m brat Bombik iz Olomuca, koji je protročao tu stazu u 16 min. i 11.4 sek. Nadalje je bacio kopljje brat Vitek na 53.4 m, granat pak bacio je najdalje brat Hampapa iz Olomuca na 78.96 m. U skoku u visinu naročito se je istaknuo brat Horák iz Kraljevog Polja sa 185 cm, u daljinu pa je brat Erman iz Husovica sa 638 cm. Nato je sledilo još takmičenje u trčanju na 200 m preko prepona, gde je bio prvi brat Fridl sa 26.8 sek., a u olimpijskoj stafeti na 800 × 400 × 200 × 100 m postiglo je društvo Olomuc sa 3 min. i 34.6 sek.

Medusletska takmičenja českoslovačkog Sokolstva u Brnu

Dne 17. junu vršile su se u Brnu medusletske utakmice članstva, dok su se utakmice članica odražavale u Prostojevu. Takmičari su takmičili pod vodstvom načelnika ČOS brata dr. Klingera u višem i srednjem deljiku. Ukupno je nastupilo 800 takmičara odnosno 11 vrsta u višem i 84 vrste u srednjem deljiku. Takmičenje je obuhvatalo, uz propisane i slobodne vežbe na glavnim spravama, i nekoje grane iz luke atletike.

Vanjičkova sokolska župa u Brnu

Svojevremeno, valjda godine 1924, odlučila je glavna skupština Druge sokol. župe u Brnu, da ta župa u buduću nosi ime tadašnjeg načelnika ČOS brata dr. Jindře Vanjička. Kako je pokojni Vanjiček, u svojoj skromnosti, odbio taj predlog župske skupštine nosila je ona svoje ime sve do neko vreme, dok je još bio na životu pokojni Vanjiček. Iza smrti brata Vanjička ponovo je Druga sokolska župa u Brnu odlučila, da da svojoj župi ime velikog sokol. radnika. Ova župa zove se sada Vanjičkova župa.

Raspis natječaja za novi krov češkoslovačkih Sokolica

Zadnji »Vestnik Sokolski« objavljuje službeni raspis natječaja za novi svećani krov češkoslovačkih Sokolica. Krov mora da bude takav, da se ga može nositi zimi i leti; da se ga može nositi i na posebnim sokolskim izletima. Najbolji načrti nagradice se. Prva nagrada iznosi 2000 Kč. Osnuteći u naravnoj veličini ili u modelima moraju se poslati do 10. septembra, a nato će posebni žiri do 24. septembra odlučiti koji će osnutak usvojiti.

Muzej dr. Miroslava Tirša u Dječinu

U rodnom mestu osnivača Sokolstva otvorio se je 17. junu muzej dr. Miroslava Tirša i to u bivšem dvoru grofova Tuna. U velikoj dvorani, koja stoji nasuprot rođenom kući Tirša, sabrano je vrlo dragoceno izložbeno građivo iz njegova života; među ostalim sabrani su također i njegovi originalni spisi i t. d. Uz predmete, koje je upotrebljavao Tirš na bilo koji način, u muzeju je i vrlo lepa zbirka predmeta, koji se odnose na osnivanje i razvoj prvog legionarskog društva »Češke družine«.

(Nastavak sa 1 strane)

slet. Nastanbeni otsek takve će stanovne rezervisati i doznačiti samo onima koji ih žele.

Upozoravaju se reflektanti za privatnu nastanbu, da će za glavnih sletskih dana biti u Zagrebu ogromna nava stranaca, pa se na privatnu nastanbu treba blagovremeno prijaviti, da inače ne bude kasno.

Zajednička je nastanba besplatna za sve članstvo koje ima sletsku značku, samo treba na vreme prijaviti sve one, koji žele zajedničko stanovanje. Za zajedničku nastanbu treba poneti pokrivač i jastuk.

Rok svim prijavama za stanovanje određen je do 15. o. m., pa se kasnije

pristigle prijave na žalost neće moći uvažiti. U svim prijavama treba označiti odvojeno muške od ženskih.

Bugarska štampa o sletu u Zagrebu

Sofijski dnevnik »Pladne« posvetio je čitavu stranicu zagrebačkom jubilarnom sokolskom sletu. Članak je napisao dopisnik togista iz Zagreba dr. Veljko Kuprešanin. Osim istorije zagrebačkog Sokolstva i prikaza događaja, čiji se jubilej slavi, opisan je i sokolski stadion, organizacija sleta, i sve zanimljivosti ovog velikog događaja. Bugarski list završava: »A naši Junaci i Junakije biće u Zagrebu mili gosti!«

Saradnja Sokolstva i vojske na fizičkom vaspitanju našega naroda

Natecanja vojske u lakoj atletici

Odlični rezultati ovih takmičenja pokazali su, da naša vojska obiluje mnogim vršnim lakoatletičkim takmičarima

Župska izbirna takmičenja u lakoj atletici

Sokolski stadion u Zagrebu, nakon krasnih dana sokolskog naraštaja i dece, opet je oživeo. Dne 8. jula, naime, po podne u 4 sata održana su takmičenja vojske u lakoj atletici. Istoga dana u jutro, u 7. sati, održana su i izbirna takmičenja u lakoj atletici za prvenstvo Saveza SKJ, a koja će se održati u Zagrebu dne 1. i 3. avgusta. Ovim takmičenjima učestovala su Sokolska društva Zagreb I, Zagreb II, Zagreb IV i Zagreb VI, te Sokolsko društvo Stenjevac. Takmičenja vodio je načelnik Sokolske župe Zagreb br. Alfred Pihler i župskom načelnicom s. Šteficom Brozović i s članovima župskog tehničkog odbora.

Članovi su se takmičili u petebrojku, naime: u skoku u vis, u bacanju ručne drvene granate, u trčanju na 100 i na 1500 m, u bacanju kugle levom i desnom rukom.

Članice su se takmičile u četverobrojku: u trčanju na 60 m, u bacanju kopljja, u skoku u dalj u skoku u vis. U svemu je na ovim takmičenjima nastupilo 38 članova i 28 članica.

Iako bacanje drvene granate ne spada u laku atletiku u užem smislu, ipak je to vrlo važno i u vrlo zanimljivo takmičenje. Baca se naime drveni model prave granate, i to iz zadanog položaja u daljinu i u označeni prostor; ako granata ne padne u označeni prostor, takmičar ne dolazi uopće u ocenu.

Najbolje rezultate na ovim izbirnim takmičenjima postigli su članovi u trčanju na 1500 m, a i članice su također polučile lepe uspehe, a to baš radi toga što Sokolska župa Zagreb gaji u svojim jedinicama intenzivno laku atletiku i već petu godinu redom

viđo održava lakoatletika takmičenja za prvenstvo župe.

Ova izbirna takmičenja provedena su u najvećoj disciplini i najvećem delu. Takmičenjima prisustvovao je i predsednik sletskog odbora pokrajinskog sleta br. Oton Gavrančić, starešina Sokolske župe Zagreb te zamenik načelnika Saveza SKJ br. Dražen Sulec.

Uz održavanje državne himne započelo je takmičenje, u kome su uzeli učešće izabraniči iz svih pukova samostalnih bataljona i diviziona IV armijske oblasti. Takmičilo se je u kombinovanom lakoatletiskom i vojnom četveroboru, naime: u trčanju na 100 m, u bacanju granata iz ležecog stava, u skakanju u dalj, u prenosa tereta od 30 kg na 50 m, te u trčanju preko prepona s puškom, a koja se sastojalo od preskakanja jarka širokog 2 m, od preskakanja preko plota, od preskakanja preko 2 m visoke drvene tarabe i od glatkog i oblog ukopanog balvana.

Ova takmičenja pobudila su među gledaocima vrlo veliko interesovanje,

pa je svaki takmičar bio oduševljen pozdravljen. Kad se uzme u obzir, da

Lakoatletička takmičenja vojske

Za lakoatletička takmičenja naše vojske vladalo je veliko zanimanje među zagrebačkim građanstvom, koje je posebilo sokolski stadion tog popodne u vrlo velikom broju. Sam stadion je toga dana odavalo osobito krasnu sliku, jer je sada već sasvim dovršen. Na vanjskoj ulaznoj strani podignuta je veoma ukusna ograda, a unutra dovršena je već skoro sasvim i impozantna loža za Nj. Vel. Kralja. Sav prostor za vežbanje sada je potpuno uređen. Olimpijska staza markirana je pojasom živo-crvene boje, uređeni su prostori za pojedinačna takmičenja, a i prostor za stajanje također je ograđen i time potpuno određen i od vežbališta.

Kako je bilo izvanredno lepo vreme, počelo je brojno građanstvo da se već oko 3 sata po podne upućuje prema stadionu. Promet prema stadionu bio je izvanredno živ i velik.

Već pre 4 sata glavna tribina bila je zaposrednuta od brojni gledalaca, dok su se na istočnoj nalazili vojnici zagrebačkog garnizona, njih preko 2500. Najbrojnije je dakako bio zauzet prostor za stajanje.

Neksto pre 4 sata na samom vežbalištu bili su postrojeni takmičari vojske i jedno određenje Sokola, spremno čekajući na dolazak vojnih vlasti. U 4 sata stigao je na sletište sa svojom pratinjom komandant Savske divizijske oblasti general g. Mihajlo Bodija, kome su izišli u sustret starešine župe brat dr. Oton Gavrančić i pročelnik sletskog gospodarskog odsjeka senator br. Dane Šarić. Odmah zatim stigao je i zastupnik komandanta IV armijske oblasti, njegov pomoćnik, divizijski general g. Ješa Damjanović. Tada je trubljom bio dan i znak na »Mirno«, a glazba je zasvirala pozdrav. General g. Damjanović s generalitetom obišao je tada postrojene vojnike i Sokole, primajući raport od kapetana I klase g. R. Kosovića. Pre početka samih takmičenja osvirala je glazbnu himnu.

Tada su vojni starešine sa svojom pratinjom zauzeli svoja mesta na glavnoj tribini ispod počasne lože Nj. Vel. Kralja. Pored pomenutih gg. generala, nalazili su se u ložama još i zastupnik komandanta konjičke divizije general g. M. Hristić, českoslovački general g. Hajak, načelnik štaba armije generalstabni pukovnik g. M. Stajić, izaslanik inspektora zemaljske obrane pukovnik br. M. Ristanović, brojni komandanti pukova i ostali viši i niži oficiri.

Od strane civilnih vlasti bili su prisutni ban Savske banovine br. dr. Ivo Perović, podban br. dr. Stevan Hadži, upravnik policije g. St. Mihalović i drugi.

Od strane Saveza SKJ bio je savezni tajnik br. A. Brozović, zatim zamenik saveznog načelnika br. D. Šulje.

gotovo svi članovi sletskog odbora i uprave Sokolske župe Zagreb,

staršine zagrebačkih Sokolskih društava te veliki broj članstva, kao,

naravno, i ostalog građanstva.

Odmah nakon osviranje državne himne započelo je takmičenje, u kome su uzeli učešće izabraniči iz svih pukova samostalnih bataljona i diviziona IV armijske oblasti. Takmičilo se je u kombinovanom lakoatletiskom i vojnom četveroboru, naime: u trčanju na 100 m, u bacanju granata iz ležecog stava, u skakanju u dalj, u prenosa tereta od 30 kg na 50 m, te u trčanju preko prepona s puškom, a koja se sastojalo od preskakanja jarka širokog 2 m, od preskakanja preko 2 m visoke drvene tarabe i od glatkog i oblog ukopanog balvana.

Ova takmičenja pobudila su među gledaocima vrlo veliko interesovanje,

pa je svaki takmičar bio oduševljen pozdravljen. Kad se uzme u obzir, da

milja Ristanović sišao je s ostalom gg. ge-

su takmičari bili obućeni u obična vojnička odela s teškim cipelama na nogama, a oni koji su trčali preko prepona da su imali još i pušku, koju su morali za vreme preskakanja prepona najpre iz ruci preskačuti obli u kopani balvan, vidi se, da su sve te okolnosti vrlo otežavale ovo takmičenje i da su na same takmičare postavljene veoma teške takmičarske zahteve. Ipak, takmičari su s velikim uspehom sveladavali te svoje takmičarske teškoće, a mnogi od njih su se čak u tome i načinu istakli i zadržavali gledaocu.

Ova takmičenja pokazala su, da naša vojska raspolaže s upravo odličnim lakoatletičkim materijalom i silama, koje u mnogim njihovim postignutim odličnim rezultatima nije moglo da smeta ni teško vojničko odelo kao ni vojnička cokula.

U svim ovim takmičars

Sa II pokrajinskog sleta u Sarajevu dne 27, 28 i 29 juna

Sletu u Sarajevu učestvovali su u lepom broju, njih oko 300, i češkoslovački Sokoli i Sokolice

generalima i starešinom br. drom Gavrančićem i br. drom Pihlerom na vežbalište i tu postrojenjem takmičarima održao lep kраjiški govor, pozvavši ih na koncu da zajedno s njime kliknu starešini Sokola Kraljevine Jugoslavije Njegovom Visočanstvu Prestolonasledniku i celom Kraljevskom domu trokratni »Živeo!«, što su svi vojnici kao i gledaoci oduševljeno prihvatiли. Tada je šestorici pobednika podelio

ROSJA-FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

himnu, a s čime je bio oficijelni deo večera završen, našto se je razvila ugodna i animirana igranka, za vreme koje dakako morali su da igraju i naši Sokoli i da zaplesu i naše koje kolo. Kako su naši takmičari sutra morali da nastupe, to su se u 11 sati povukli iz dvorane.

Sutradan u sobotu osvanulo je kisivo jutro, ali raspolaženje ipak nije ni malo jenjalo. Kako se pak radi ne prestane kiše nisu mogla takmičenja da izvrše na sletištu, to su se održala po pojedinim vežbaonicama. Takoder i naši vežbači-takmičari održali su svoju kušnju u vežbaonici češke gimnazije. Nakon ukusno pripravljenog ručka u Narodnom domu, jugoslovenski Sokoli zajedno sa opavskom braćom posli su na kolodvor, da dočekaju starostu ČOS br. dr. Stanislava Bukovskog i načelniku s. Mariju Provažnikovu. Odmah nakon srdačnog prijema brata staroste i sestre načelnice, naši Sokoli uputili su se u mesno vojno zapovedništvo, gde je održana svečana predaja standarda, dara Moravsko-sleske sokolske župe 8 artiljerijskom puku. Na svečanost, kojoj je prisustvovao generalitet na čelu s divizijskim generalom br. Kroutilom, te sav časnički i podčasnički zbor, zastupnici civilnih vlasti i ureda, predstavnici grada, društava i Sokolstva, jugoslovenski Sokoli bili su izričito pozvani. Ova svečanost učinila je našu delegaciju najdublji utisak, jer se video, kako postoje intimne i upravo srdačne veze između narodno češkoslovačke vojske i češkoslovačkog Sokolstva. Posle svečanosti bili su gosti pozvani na zakusku, na kojoj su jugoslovenski Sokoli bili opet predmet naročite pažnje i na kojoj su se neprestano nizale zdравice u čast Jugoslavije. Njegovom Veličanstvu Kralju Aleksandru, jugoslovenskom i svemu slovenskom Sokolstvu, kao i slovenskom bratstvu.

Oko 6 i pô sati po podne krenula je gradom od nove vojarne prema Tishevom stadijonu ogromna povorka, u kojoj je učestvovala vojska, Sokoli, vatrogasci, legionari, skauti i t. d. Povoreci su učestvovali dakako i jugoslovenski Sokoli. U 8 i pô sati na večer, kad se bilo već smrati, izvela je vojska uz udeševanje dramskog i pevačkog društva »Dobromil« te Sokola, uz rasvetu reflektora, a u prouzoru bitke kod Zborova, veliku simboliku scenu, u kojoj se u 24 slike prikazuje naveštaj rata, odlazak na front, prve napadaje, begstvo Čeha k Rusima, formiranje legija, čuvenu bitku kod Zborova, pobedonosni povratak legionara u oslobođenu otadžbinu i kao zaključnu sliku apoteozu pravnosti vojske i naroda da brane slobodu i samostalnost države. Scena je inače nešto preduga, ali je vrlo zanimiva, te naročito u slikama koje prikazuju borbe uz grmljavinu topova, pušaka, strojnih pušaka i praskanje raket izvanredno napeta. Odlična je bila glazbena pratnja, sastavljena većinom po motivima narodnih pesama. Scena je završila tek oko 10 i pô sati, kada su jugoslovenski Sokoli s ostatkom braćom posli u Narodni dom, gde su bili burno pozdravljeni, i gde je bilo sabrano veliko mnoštvo Sokola i Sokolica, koji su stigli na slet s podnevnim posebnim i redovitim vlastivima. Oko pola noći uputili su se svih kućama, da se pripreme za sutrašnji glavni sletski dan.

Kako je sutradan imala da počne povorka tek u 10 sati, to su se naši takmičari toga dana odmarali nešto duže. Nedeljsko jutro bilo je sunčano i obećavalo je krasan dan. Većina opavskih kuća, a takoder i mnogo nešto, bilo je u zastavama. Ulice su bile preplavljene čistvom, koje je stiglo tokom subote i noći. Pokuši za popodnevni nastup počeli su već u 7 sati ujutro, a završili se oko 10. U 10 i pô sati krenula je od doma instituta »Vesne« prema Masarikovom trgu povorka Sokola, u kojoj je bilo preko 8000 članova i članica u krojevima. Na Masarikovom trgu, gde se je imala da izvrši svečana javna predaja standarda 8 artiljerijskom puku, bio je sabran već ceo opavski garnizon, a pored ovog nalazili su se legionari, skauti i vatrogasci. Na čelu sokolske povorkе nošen je standard ČOS, sa kojim je stupalo predsedništvo ČOS i sletskog odbora na čelu sa br. starostom dr. Bukovskim, odmah za njima jugoslovenska sokolska delegacija pod vodstvom brata Jerasa. Za jugoslovenskom delegacijom nošeni su brezbrojni barjaci, za kojima su stupale najpre članice, a nato članovi. Povorka je zaključila konjica od 100 braće i sestara. Na svečano ukrašenom Masarikovom trgu stajala je u kareu opavskih posada pod zapovedništvom brigadnog generala br. Nemca. Na podignutoj tribini bili su sabrani odličnici i zastupnici organizacija. Sokolstvo je po dolasku na trg istoga posve napuštilo, i bilo je upravo tačno 11 sati kada je stigao divizionar general br. Krouti i primio od zapovednika pošade report. Uz zvuke pozdravne koračnice obišao je divizionar posadu, Sokolstvo, legionare, vatrogasci i skauti i nakon toga sve sabrane formacije pozdravio poklikom »Na zdar!«, našto je trgom odiekuo gromki »Zdar!« —

Tada je otpočela svečanost predaje standarda, za vreme koje su održali govor starosta Moravsko-sleske župe br. dr. Souček, a kome se je u ime vojske zahvalio na dragocenom daru divizionar general Krouti, koji je podvukao znacaj veze između Sokolstva i vojske. Standard je nato predao zapovedniku puka puškowniku Tihome, a ovaj zastavonosi, koji je položio prilogu, a za njim svi vojnici 8 artiljerijskog puka. Nakon prisege održao je krasan govor starosta ČOS br. dr. Bukovski, koji je govorio o paralelnoj i međusobnoj ulozi i pomoći Sokolstva i vojske, o potrebi pripravnosti naroda, i koji se je na koncu svog govora setio takoder i nedavno premiunolog brata dr. Jindra Vanjička, čije je posjeće krasilo tribinu kao graditelja češkoslovačkog Sokolstva i češkoslovačke vojske. Nakon govora brata staroste dr. Bukovskog, koji je bio najponajnije od svih saslušan, privezaли su zastupnici vojske, Sokolstva i drugih društava za standard spomen-vrpce, a oficiri i podoficiri 8 artiljerijskog puka privezaли su spomen-vrpce na zastavu opavskog Sokola. Celo ovu svečanost prenalaši su megafoni kao i radio-stanica Moravsko Ostravi.

Nakon završene svečanosti uputili su se sabrani odličnici i zastupnici s generalitetom i oficirskim zborom na trg pred Magistratom, gde je pred njima izvršen defile opavskog posade, Sokola, vatrogasaca, skauta i seoske kojnice. Ulice su bile prepune nacionalnog grada, koje je povorka, naročito jugoslovenske Sokole, burno pozdravljala. Tek u 1 pô sat po podne bila je povorka završena. Nakon ručka u institutu »Vesne«, gde su s jugoslovenskim Sokolima obedovali takoder i delegati ČOS i sletskog odbora, pošlo se je odmah na sletište. Nebo se je međutim bilo naoblaci, približavala se je nevera. Unatoč kiši, koja je pretila, sabralo se je na tribinu oko 25.000 gledaoca. U tri sata počela je kiša, ali ipak nastupaju u određenom vremenu u 3 sata i četvrti starija braća, nihj 800 po broju. Iako promičeni do kože, jer su bili u vežbačkom odjelu, ipak su po svoj kiši odlično odvezbali svoje vežbe. Burno pozdravljana bila je nagrada i priznanje staroj neustrašivoj gardi. Odmah za njima nastupila je naša vrsta. Vihor odusevljenja promolio se je tada sletištem od odusevljenog grada, i tisuće ruku mahalo je na pozdrav. Naša braća vežbala su na karikama, a gledaoci kipe od uzbudnja i udobjenja, jer se takoder i naši nisu pobojali kiši. Vežbali su odlično i odneli pravu krunu pobjede na ovom, glavnom sletskom danu. Upravo na početku telovežbe stigli su na sletište takoder i predsednik vlade br. J. Malipeter, te ministar vojske br. dr. Bradač. Kad su naši odvezbali i svoju vežbu na karikama, glazba je intonirala jugoslovensku himnu, našto su naši Sokoli otešćenim korakom, burno pozdravljeni od svih gledalaca prodefilovali ispred glavne tribine, na kojoj se pored češkoslovačke vijala takoder i jugoslovenska zastava. Posle naših Sokola nastupilo je u zanimivom i originalnom rajačnom nastupu, koji zahteva preciznu izvezbanost, 2200 članica, koje su takoder bile mokre do kože, ali koje su ipak unatoč umekšanom i blaftom tlu odlično vežbale. Za njima je nastupilo 2300 mlađe braće, u čijim je vežbama bilo takoder poklepa, ležaći upora i t. d., te koji su radi toga bili ne samo sasvim premoćeni, već od nogu do glave doslovno blatni. Oni su vežbali odlično, požrtvovno i ni jedan nije študio ni sebe ni svog odela. Uopće nije bilo krzmanja, da li da se nastupi ili ne nastupi; nije bilo protivljenja ili kakve mrzovolje, već su svi veseli i čvrste volje stupili na vežbali i prkosili vremenu, koje se je zatim razvedrilo. Za ovom mlađom braćom nastupilo je oko 600 vojnika, koji su vrlo dobro odvezbali svoje vežbe s puškama. Nato su opet nastupili jugoslovenski Sokoli s vežbama na preči. Taj njihov ponovni nastup bila je i ponovna pobeda, pravi triumf, koji su im priredili gledaoci svojim urnebesnim odobravanjem i klicanjem. — Sledila je zatim stafeta te lokačletske igre, za ovima posebna tačka izabranih članica, nadalje vežbe na spravama pojedinih župskih vrsta i na koncu nastup sokolske konjice.

Organizacija sleta bila je upravo uzorna; sve do najmanje sitnice, sve je proteklo u najlepšem redu. Vežbe, koje su bile plod domaćih autora i vrlo lepo sastavljene, odlično su izvane. Ukratko, uspeh sleta u moralnom i materialnom pogledu, u svemu, bio je odličan. Iako je vreme bilo vrlo loše, slet je posvema uspeo i pokazao takoder i Nemcima, što je kadro Sokolstva i koliko je u njemu i u Slovensku moralnih i fizičkih snaga.

Nastaje oprštanje; odlazi župa za župom. Opava opava poprima svoje tipično mirno lice, lice grada penzionera, a češki živalj, duhovno okrepljen i ojačan ovim sletom, kao preporoden smogao je novih snaga za svoje teško delo.

U pondeljak bila je jugoslovenska delegacija gost Češkoslovačko-jugoslovenske lige u Moravskoj Ostravi,

kamo je naši Sokole poveo automobilima starosta br. prof. Novak. Naši Sokoli najpre su razgledali ogromne železare u Vítkovicama, gde ih je ravateljstvo takoder pogostilo, a nakon ručka posetili su i Moravsku Ostravu, gde su razgledali prekrasni Sokolski dom, koji je jedan od najlepših u ČOS uopće, nadalje magistrat, prostorije Lige i t. d. Po podne su se jugoslovenski Sokoli vratili u Opavu preko Hlučinskog, koji je do prevrata potpadao pod Prusku. Navečer je naši Sokoli na stadijonu priredio Opavski Sokol srdačno oprosno veče, koje je bilo ponovna iskrena manifestacija bratske ljubavi i uzajamnosti. U utorak ujutro jugoslovenska delegacija oputovala je s najlepšim i nezbravljivim uticima i uspomenama iz Opave u Prag. Kome je ikako bilo moguće, došao je da se oprosti od braće Jugoslavena, a brat starosta prof. Novak otratrlo ih je čak vlakom do Hanušovica.

Preko Praga u Usije

Iz Opave krenuli su jugoslovenski Sokoli preko Hanušovica, Kraljevog Gradača i Podjebrada u Prag, gde ih je na Vilsonovom kolodvoru dočekalo mnogo praške braće na čelu s bratom Štjepankom i Koplom. Po dolasku, naši Sokoli bili su povedeni automobilima u Sokolski hotel, gde su im bila pripravljena udobna prenočišta. U utorak po podne naši su se odmorili, a navečer pošli su da vežbaju. U sredu pre podne posetili su naši Sokoli Jugoslovensko poslanstvo, gde ih je vrlo ljubezno primio sam poslanik br. Grisogono. Iz poslanstva pošli su naši Sokoli da razgledaju novi kolegij Kralja Aleksandra I, dom naših visokolaca, a koji je naši Sokolima pokazao ravnatelj doma br. dr. Janko Pretnar. Pokazavši im ovaj uzorni zavod, koji je jedan od najmodernijih u Evropi, br. dr. Pretnar pogostio je zatim naše Sokole u svome stanu. Posle podne naši Sokoli razgledali su Prag, dok su naveče braća takmičari opet trenirali svoje vežbe na spravama. U četvrtak pre podne razgledali su naši Sokoli Hradčane, a po podne oputovali su zajedno s braćom iz Praga u Ustje. Po dolasku u Ustje bilo je na peronu pored svih odeljenja Sokola sakupljeno ogromno mnoštvo sveta, koje je s najvećim odusevljenjem i radošću pozdravljalo pridošle goste. Nakon što su naši Sokoli izšli iz vlake, pozdravio ih je starosta i ujedno predsednik sletskog odbora br. prof. Klabouch, kome je toplim i odusleđenim rečima odgovorio voda delegacije br. Jeras. I opet se je ponavljalo isto, što su naši Sokoli doživeli u Opavi: himne, odusevljeno pozdravljanje pozdravljajući mnoštvo naroda, povorka do prenočišta i t. d. Naši Sokoli bili su nastanjeni u neposrednoj blizini sletišta, u zgradi »Dojčes Jugendhajm«. — Čim su se naši Sokoli uređili, pošli su na večeru na sletište, gde su i inače bili na hrani u restauraciji brata Prohaska, koji je proboravio više godina u Jugoslaviji, pa i danas odlično govorio srpsko-hrvatski. Nakon večere su naši Sokoli razgledali muzej, gde im je br. pukovnik najljubaznije bio tumaćem raznih znamenitosti, poveo ih je dalje po gradu i pokazao im uzorno uredene vojničke objekte. Jedna zanimljiva osobitost u češkoslovačkoj vojski je to zvano »vojničko zatišje«, koje služi vojnicima umesto običnih vojničkih kantina, koje su uvedene po drugim vojskama. Posebni odbor vojnika, koga svake godine biraju sami vojnici, vodi pod nadzorom određenog oficira svoj bife i svoju trgovinu, gde može svaki vojnik da se uz naj-

no pozdravljeni i aklimirani, najpre nastupili na preči a zatim na karikama. Tada je glazba otsvirala jugoslovensku himnu, nakon čega su gledaoci urnebesnim odobravanjem nagradili naše vežbace za njihove krasne izvadane vežbe, na kojima su im mnogi vodeći članovi češkoslovačkog Sokolstva izrazili svoje udjeljivanje i priznanje. Navede održano je na zabavnom prostoru sletišta sokolsko veče, koje je proteklo u najlepšem bratskom raspolaženju.

Tokom noći mnogi učesnici sletišta napustili su Ustje, vraćajući se svojim kućama s najlepšim uticima. U subotu ujutro povela su braća ing. Jan Radl, Kralj Oto, Tih, ing. Prohša i još drugi svoju jugoslovensku braću s automobilima na kolodvor, odakle su naši Sokoli krenuli zajedno s još nekoliko braće iz Praga u Dječinu, da posete rođni dom osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tirša. Takoder i u Dječinu jugoslovenskim Sokolima bio je pripremljen srdačen doček; dobrodrušiću zašlelo im je starosta tamošnjeg društva, a nato su bili povedeni na dječinski grad, koji restauriran i danas služi kao vojarna I graničarskog puka. Pred ulazom u grad naše Sokole primio je i pozdravio zapovednik puka br. Vlaho, koji im je zatim pokazao sve prostorije u gradu. Naši Sokoli najpre su razgledali kuću, u kojoj se rodio dr. Miroslav Tirš. Tu je našim članovima održao prigodni nagovor br. Jeras, koji se u ime jugoslovenskog Sokolstva poklonio uspomeni osnivača Sokolstva pošlanstvo, gde ih je vrlo ljubezno primio sam poslanik br. Grisogono. Iz poslanstva pošli su naši Sokoli da razgledaju novi kolegij Kralja Aleksandra I, dom naših visokolaca, a koji je naši Sokolima pokazao ravnatelj doma br. dr. Janko Pretnar. Pokazavši im ovaj uzorni zavod, koji je jedan od najmodernijih u Evropi, br. dr. Pretnar pogostio je zatim naše Sokole u svome stanu. Posle podne naši Sokoli razgledali su Prag, dok su naveče braća takmičari opet trenirali svoje vežbe na spravama. U četvrtak pre podne razgledali su naši Sokoli Hradčane, a po podne oputovali su zajedno s braćom iz Praga u Ustje. Po dolasku u Ustje bilo je na peronu pored svih odeljenja Sokola sakupljeno ogromno mnoštvo sveta, koje je s najvećim odusevljenjem i radošću pozdravljalo pridošle goste. Nakon što su naši Sokoli izšli iz vlake, pozdravio ih je starosta i ujedno predsednik sletskog odbora br. prof. Klabouch, kome je toplim i odusleđenim rečima odgovorio voda delegacije br. Jeras. I opet se je ponavljalo isto, što su naši Sokoli doživeli u Opavi: himne, odusevljeno pozdravljanje pozdravljajući mnoštvo naroda, povorka do prenočišta i t. d. Naši Sokoli bili su nastanjeni u neposrednoj blizini sletišta, u zgradi »Dojčes Jugendhajm«. — Čim su se naši Sokoli uređili, pošli su na hrani u restauraciji brata Prohaska, koji je proboravio više godina u Jugoslaviji, pa i danas odlično govorio srpsko-hrvatski. Nakon večere su naši Sokoli razgledali muzej, gde im je br. pukovnik najljubaznije bio tumaćem raznih znamenitosti, poveo ih je dalje po gradu i pokazao im uzorno uredene vojničke objekte. Jedna zanimljiva osobitost u češkoslovačkoj vojski je to zvano »vojničko zatišje«, koje služi vojnicima umesto običnih vojničkih kantina, koje su uvedene po drugim vojskama. Posebni odbor vojnika, koga svake godine biraju sami vojnici, vodi pod nadzorom određenog oficira svoj bife i svoju trgovinu, gde može svaki vojnik da se uz naj-

no pozdravljeni i aklimirani, najpre nastupili na preči a zatim na karikama. Tada je glazba otsvirala jugoslovensku himnu, nakon čega su gledaoci urnebesnim odobravanjem nagradili naše vežbace za njihove krasne izvadane vežbe, na kojima su im mnogi vodeći članovi češkoslovačkog Sokolstva izrazili svoje udjeljivanje i priznanje. Navede održano je na zabavnom prostoru sletišta sokolsko veče, koje je proteklo u najlepšem bratskom raspolaženju.

Nakon što su naši Sokoli razgledali sav grad, povratili su se u Sokolski dom, gde su ih dječinska braća posjetili te im poklonili na uspomenu tanjure s likom dr. Miroslava Tirša. Posle podne naši su se Sokoli preko Podmoklog vratili u Ustje, gde im je sletiški odbor u Narodnom domu pripremio pozdravno veče. Nakon večere posli su naši Sokoli na sletište, gde je vojska kao uvod u njene vojničke priredbe priredila vatromet. Nedelja nameđe dne 8. jula bila je posvećena vojski. Pre podne vršili su se pokusi, a po podne održana je povorka, u kojoj su stupali pored vojske i Sokoli, strelec, narodna garda, legionari, vatrogasci i skauti. Zatim je bio nastup vojske, koji je pokazao izvrsnu spremljivost i moralu. U ime vladučnog srećanju i moralu, a ujedno i uvečanju vojnika, učenju i uspomenu na njene vojne zasluge i moralu. Nakon večere su naši Sokoli na sletište, gde je vojska kao uvod u njene vojničke priredbe priredila vatromet. Nedelja nameđe

Upravu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije zastupao je na ovome sletu br. dr. Ignatij Pavlas.

Po svome dolasku u Poznanj, br. dr. Pavlas učinio je odmah posetu vodstvu Velikopoljske dzelnice i ostaloj braći, a takoder odašao svoju posećnicu pretstvincima crkvenih, gradačkih i vojnih vlasti, i to: poljskom kardinalu — primasu dnu Avg. Hlondu, vojvodi Poznanskog vojvodstva grofu Rogeru Račinskom, komandantu brigadnom generalu Osvaldu Franku, pretdsedniku općine Cirilu Ratajskom, počasnom jugoslovenskom konzulu Marcelu Šefsu, češkoslovačkom konzulu dnu Jaromíru Doležalu i počasnom pretdsedniku Poljsko-jugoslovenske lige gen. u. m. Serdu Teodorskom. — Svi ovi pretstvinci uzvratali su našem delegatu odašiljanjem svoje posetnice.

Naročitu pažnju ukazali su delegati Uprave Saveza SKJ za čitavo vreme njegovog boravka u Poznanju pretdsednik opštine, oba konzula i potpretdsednik Poljsko-jugoslovenske lige.

Na dan 28. juna stigla je i delegacija češkoslovačkog Sokolstva, i to br. Václav Vondrák, Eugen Koepel i stra Franciška M. Lasovska. Zagrančni ruski Sokolski savez zastupao je br. Bokšić - Šćukovski.

Dana 29. juna bio je prvi sletski dan. Proslavljen je prisustvovanje i prvi starešina društva u Inovraclavu brat Maksimilijan Gruščinski, koji i danas stoji na čelu društva. Starešina brat Gruščinski, pozdravljen od delegata jugoslovenskog Sokolstva, pokazao je veliku ljubav i interesovanje prema našem Sokolstvu.

Na ovom sletu učestvovalo je Sokolstvo iz dzelnica: Velikopoljske, Pomorske, Sleske, Mazoviecke i iz Berlina. Protektor sleta bivši pretdsednik vlade I. J. Paderevski, brojnjivo je pozdravio slet iz Mergesa (Švicarske) na adresu starešine Saveza br. Adama Zamojskog i starešine Velikopoljske dzelnice br. Antonija Volskog. Od strane Saveza poljskog Sokolstva prisustvovanje je sletu starešina br. Zamojski i zam. starešine br. dr. Aleksandar Šćepanski.

Prvoga dana sleta, 29. juna održana je svečana akademija u 20.30 sati u auli Univerziteta. Na ovoj akademiji održani su svečani pozdravni govorovi. Osim govornika domaćih, govorili su delegati češkoslovačkog i ruskog Sokolstva, a u ime jugoslovenskog br. dr. Pavlas. Svečana tribina u auli bila je dekorisana i jugoslovenskom i češkoslovačkom državnom zastavom. Nakon pozdrava otsvirane su pojedine nacionalne himne. Na ovoj akademiji, koja je bila veoma dobro posećena, bili su poređ Sokolstva za stupljeno sve mesne crkvene, vojne i gradanske vlasti i udruženja. Akademija je održana u veoma impozantnom i svečanom raspoređenju. Jubilaru proslavu pozdravio je delegat Saveza SKJ dr. Pavlas govorom:

»Gospode i Gospodu! Sestre i braćo! Jubilarnoj proslavi velikopoljskog Sokolstva donosim u ime Uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije iskreni i bratski pozdrav celokupnog jugoslovenskog Sokolstva. Donosim Vam ovaj pozdrav, da tu na severu u pradomovini Slovena i u Vašoj lepoj Poljskoj zemlji učvrstimo nesamovite veze, koje vezuju poljsko i jugoslovensko Sokolstvo i da naš bratski sokolski zagrljaj i ovom prilikom bude simbol slovenske misli i slovenske solidarnosti.

Donosim Vam ovaj pozdrav danas, kada pola veka proslavljate stvaranje velikopoljskoga sokolskoga gnezda, i kada oživljavujete uspomenu na manifestaciju velikoga narodnoga otpora protiv sile i čvrste narodne volje za slobodu i nezavisnost.

I dok Vas pozdravljam, pred mojim očima lebdi prošlost vašega naroda.

Imali ste dane narodne slave i dane narodne tragedije, i u dane narodne sreće i narodne žalosti jednako ste pokazali veličinu narodnoga duha. U doba velikog stvaranja pokazali ste državotvornu snagu i stvorili ste dela, koja su zadivila čitav kulturni svet. Ali i u doba najvećeg narodnog stradanja nikada niste izgubili veru u Boga, u narodnu snagu i u lepšu narodnu budućnost. I u danima najvećeg iskušenja, niste se odrekli najvećega dobra: narodne slobode i nezavisnosti, nego ste tada listove istorije ispisali svojom narodnom krvlju, a slobodna i nezavisna Poljska država živila je i tada u srcu poljskoga naroda. I zato vaša sloboda i nezavisnost nije stvorena pergamentina mirovnog ugovora, nego vašim narodnim otporom i vašom narodnom voljom.

U Vašem narodu je svagda živeo duh slobode, jer ste uvek bili svesni, da u kulturnoj zajednici sveta samo slobodan i nezavisni narod može da izvrši ovu misiju, koja mu je određena.

Ove istoriske istine zapisane su prošlosti Vašega naroda.

Ali mi slovenski Sokoli verujemo u još jednu istinu.

Na našim zastavama ispisano je i u našim srcima duboko je usadeno verovanje, da će slovenski narod moći izvršiti svoju misiju u čovečanstvu samo putem Slovenstva. Mi verujemo da će slovenski narod, svesni zajedni-

čkih interesa i po načelu pravičnosti, udrženi u jednu duhovnu zajednicu, biti u budućnosti povedeni jednom zajedničkom slovenskom mišlju, izraženju u ideji slovenske solidarnosti.

O ovu veliku slovensku misao razbiće se svaki napadaj naših zajedničkih neprijatelja, kao što se talasi razbijaju u granitnu stenu.

Ova velika slovenska misao omogućice slovenskim narodima da do vrhunca razviju svoje duhovne i materijalne snage, i da božanske iskre soga duha unesu u hram čovečanstva, da se tamo rasplamte na oltaru večne Istine, Pravde i Lepote.

Duh Slovaca, koji će u budućnosti povesti slovenske narode jednim putem lebdi danas nad nama.

Duh Slovaca je nad našim bratskim zagrljajem. On i danas spaši nas i osećaje slovenskog Sokolstva u nerazdeljivu celinu Slovenskog sokolskog saveza, a u budućnosti biće najbolji čuvat slovenskim narodima, da ne skrenu s pravoga puta.

Ovako pozdravljam jubilarnu proslavu velikopoljskog Sokolstva i u ime Uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije kličem poljskom narodu i poljskoj državi: »Niech żyje!, a Poljskom sokolskom savezu i slovenskoj ideji: »Czolem!«

Nakon ovoga govora otsvirana je jugoslovenska državna himna.

Istoga dana održana je poljska nacionalna proslava: »Swięto Morza», propaganda za poljsko more i kolonije, priredena po Poljskoj morskoj ligradi. I na ovoj proslavi učestvovaо je delegat uprave Saveza SKJ.

Na dan 30. juna do podne, u 11 sati, br. dr. Pavlas u ime jugoslovenskog Sokolstva i češkoslovačka delegacija položili su vence na spomenike Adama Mickiewicza, Sereca Jezusovega (Polonia restitura) i Tadeuša Kościuszki. Za jugoslovensko Sokolstvo položio je br. dr. Pavlas tri spomenika crveno bele ruže s jugoslovenskim trakama i napisom: »Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije. Polaganje venaca br. Zamojski i zam. starešine br. dr. Aleksandar Šćepanski.

Dne 30. juna u 17. časova održana je javna vežba na stadionu. Pre programa prikazana je simbolika 50. godišnjice i obavljen pred tribinom defile 164 zastava i svih vežbača. Na tribini vijala se i jugoslovenska zastava. Upalo je u oči, da je toga dana javno vežbe prisustvovalo veoma malo publike. Vežbe su izvedene srednje dobre rezultat.

Dne 1. jula u 11 sati održana je pred očekujnim Sokolstvom na sokolskom »boisko« (vežbalisti) misa i podelen Sokolstvu blagoslov. Nakon misa održan je pozdrav Sokolstvu. Pozdrav je održao kapelan Velikopoljske dzelnice, prelat. Prelat je održao govor, koji je impresionirao poljsko Sokolstvo, a tema njegovog govorova bila je čisto sokolska i patriotska. Po održanoj misi otišle su delegacije na Ratuz-s-a (Gradsku večnicu). U Gradskoj večnici upisali su delegati svoja imena u gradsku knjigu. Potom je u 12 sati ispred vodstva poljskoga Sokola i delegacija, te pretstavnika svih vlasti održan defile sokolske povorka. U povorki je učestvovalo u svečanom kroju 3396 članova i 1189 članica sa 285 zastava i 12 glazbi. Povorka je bila dobro uredena. Među ovacijama, primećene su ovacije jugoslovenskom Sokolstvu i narodu. U 14 časova priredio je pretdsednik opštine zvanjan ručak za delegacije. Za vreme ručka izmenjane su uobičajene zdravice. Tom prilikom br. dr. Pavlas nazdravio je u ime jugoslovenskog Sokolstva pretdsedniku opštine i gradanstva grada Poznanja.

Dne 1. jula u 16 časova održana je glavna sletska vežba. Stadion je bio prepun sveta. Moglo je biti oko 14.000 ljudi. Na stadionu vijala se i jugoslovenska zastava. Na tribini su bili vrhovni pretstavnici vlasti i delegacije. Prisutan je bio i kardinal-primas dr. Hlond. Večere su počele alegorijom i defiliranjem kao i 30. juna. Ovoga puta su vežbe vrlo dobro uspele.

U prostim vežbama i u ostalim tačkama sletskih priredaba nastupilo je 5960 Sokola i Sokolice.

Po svršenoj javnoj vežbi, iz naročite pažnje prema jugoslovenskom Sokolstvu, jugoslovenski počasni konzul priredio je pretstavniku jugoslovenskog Sokolstva zakusku na svom velikom uzornom dobru u Komarniku bližu Poznanja.

Ovaj jubilarni slet poljskog Sokolstva vrlo je lepo popratila i poljska štampa, naročito listovi: »Kurjer Poznański«, »Dziennik Poznański«, »Orewnownik«, »Ilustr. Kuryer Codzienny«.

Za Savez SKJ primio je brat dr. Pavlas na poklon knjigu br. Tadeusa Povidžkog »Sokol Wielkopolskie« s naročitim posvetom.

Pretsedniku opštine Poznanj, u znak Zahvalnosti na ukazanoj pažnji prema Upravi Saveza SKJ predao je brat dr. Pavlas knjigu »Slovensko Sokolstvo s naročitim posvetom.

Na ovom sletu u Poznanju moglo se opaziti sledeće:

da je poljsko Sokolstvo uhvatilo dubokog korena u poljskom narodu;

da se Sokolstvo u Poljskoj razvija postepeno;

da je veza između Crkve i Sokolstva veoma jaka, ali da su predstavnici poljske Crkve u velikom poljskom delu naroda u prvom redu gorljivi rođajibici;

da postoji izvesno previranje u sokolskim redovima, koje će dovesti do zdravih prilika;

da se odnosi između Sokolstva i državne uprave popravljaju;

da se osećaju veoma velike simpatije prema jugoslovenskom Sokolstvu i jugoslovenskom narodu;

da bi ove odnose trebalo produbiti svom energijom i da bi se morale u tome pravcu održavati stalne lične veze.

Na kraju treba spomenuti, da je 28. juna pretdsednik opštine poveo so-

kolske delegacije u 21 čas na reku Vartu, na kojoj je priredena Ivanjanska proslava venaca, koja se s obzirom na proslavu mora od Ivan-dana odložena za 28. juna. Uz veliko učestovanje naroda gledali smo s leve obale priredbe na samoj reci i desnoj obali. Program se sastojao iz manifestacija za more, s motivima narodne muzike i igara, iluminacijom na vodi, povorkom simbolično dekorisanih čamaca, a kulminiraо je puštanjem upaljenih venaca da plove Vartom do mora i da time alegorijski vežu zemlju s morskim obalom. Jedan ovakav goruci venac spustio je u vodu u ime Saveza SKJ i brat dr. Pavlas.

Sa sletom u Poznanju povratili smo se tako s najlepšim utiscima: s verom u lepu budućnost bratskog poljskog Sokolstva, kao i velike i krasne bratske zemlje Poljske. Dr. P.

»Sokolstvo i srodne ustanove« Ispravak načelnosti Saveza SKJ

Od bratskog načelnstva Saveza SKJ primamo sledeći službeni ispravak:

U vidovdanskom broju Sokolskog glasnika napisao je br. Hrvoje Macanović u svome članku »Sokolstvo i srodne ustanove« među ostalim i ovo:

»Koliko načelnstvo Saveza, toliko i sve ostale jedinice velike i moćne sokolske organizacije trebale su da iskrene i s voljom pristupe i ovom poslu, koji nije suvišan niti nepotreban, i trebalo je Sokolstvo, tu, na tom terenu da se iskaže pred svim ostalim faktorima fizičkog vaspitanja u Jugoslaviji, jer su baš ti faktori to i očekivali od Sokolstva.«

Na tu neosnovanu tvrdnju načelnstvo Saveza SKJ konstatuje, da je odmah, kada je dobio od Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda dopis glede održanja olimpijskog dana, pozvalo s okružnicom sve župe i društva da proglaše svoje javne nastupe i priredbe, koje biće održane 10. juna o. g., za olimpijske, i da odgovarajući deo čistog dobitka predaju olimpijskom fondu. Kada se saberu svi ovi prinosi, doznačiće se olimpijskom odboru, a uspeh ovih priredaba objaviće se u sokolskim listovima.

Zdravo!

Načelnik Saveza SKJ:
Miroslav Ambrožić, s. r.

Podizimo sokolske domove!

Sokolski dom apsolutno je potreban svakoj sokolskoj jedinici za pravilan i uspešan rad. To je neosporno i tačno. Nema i ne može da bude pravog sokolskog i uspešnog rada u onim sokolskim jedinicama, koje nemaju svoga doma i svoga sokolskog gnezda. Sokolski rad, u jedinicama bez sokolskog krova, jedna je teška borba za opstanak, koja ne može da daje nikakvog vidnijeg ploda i pozitivnih rezultata. Šta više, u takvim slučajevima, mnogi sokolski radnik mora, htio ne hteti, iako bi se to moglo smatrati nesokolskim gestom, da klone pred teškim iskušenjem, nametnutim mu u njegovom teškom i mučnom radu. Sokolstvo zbog toga trpi, preživljuje tešku borbu. Zašto? — Zato, što Tirševi sokolsko pravilo »svi za jednoga, jedan za sve«, nije još našlo, među Sokolima, pogodno tlo za potpunu svoju primenu.

Mi moramo naš sokolski rad, a u prvom redu podizanje sokolskih domova, organizovati na jednoj skroz solidarnoj, to jest, na jednoj pravoj i jačoj sokolskoj osnovi. »To je nemoguće, naročito u današnje teško doba opštih privredne depresije i ekonomске krize«, rekli bi možda mnogi, ali to nije istina! Takvo mišljenje ostavimo njima, koji pri svakom poduzeću načinu ne bi smeli dalje ranivo dozvano.

Kad bi sve sokolske jedinice i svi Sokoli pravilno shvatili sokolsku ideju i veličinu sokolskog rada, ni u kom slučaju ne bi smeli dalje ranivo dozvano.

Načelnik i solidarni rad može se razvijati samo u 195 sokolskih jedinicama, ostale rade i bore se, u prvom redu, za svoj opstanak, bez većih uspeha po Sokolstvu.

Kad bi sve sokolske jedinice i svi Sokoli pravilno shvatili sokolsku ideju i veličinu sokolskog rada, ni u kom slučaju ne bi moglo ni zamisliti. Ali — ako pogledamo samo kako se uplačuju župski i savezni porezi, prinos za ozleni fond i preplatne za sokolske liste, onda se u toj tugaljivoj stvarnosti moraju da raspisli i najlepše i najidealnije zamisli.

Pri takvom stanju stvari, pogotovo u današnje doba, sakupiti od naših pripadnika godišnje 20.000.000 Din — zamislite, 20.000.000 godišnje, pored ostalih prinosa — to bi za gospodarstvo našega Saveza i za celokupno naše Sokolstvo predstavljalo zaista jednu očarljivu Fatu Morganu. Ova je propozicija, dakle, prema stvarnom gledanju činjenica, nerealna, i to u svim svojim konsekvenčama, ali je ipak iznosno kamo pobudu za jednu akciju, koja bi bila i mnogo skromnija razmara, a još uvek od ogromne koristi po Sokolstvo, koje bi tako moglo i da trebalo da se osloni na svoju vlastitu snagu. — Op. ur.

* * * * *

cimo, da svaki član daje mesečno samo po 1 dinar to je oko 300.000 dinara mesečno, ili 3.600.000 dinara godišnje. Ali, kad se uzme u obzir, da će deca i naraštaj učestvovati s ovako malim darkom od 1 dinara, dok će starje članstvo učestvovati s većim doprinosem od 3 — 5 — 10 — pa i više dinara mesečno, onda se može računati, da će svaki pripadnik prosečno dati mesečno minimum 5 dinara, što bi bilo m

najhitnije obavestite sve vaše jedinice, da će se najstrožije postupiti protiv uprave onoga društva, ili brata načelnika, čije se članstvo ne bude pridržavalo saveznih odredaba.

Zdravo!

Beograd, 7. jula 1934.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

Tajnik:

A. Brozović, s. r.

II zamenik starešine:

D. Paunković, s. r.

II sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 21. jun 1934 u Beogradu

Pre prelaza na dnevni red pretseдавajući brat Gangl seće se toplim rečima netom preminuhog bivšeg načelnika Československe obec sokolske i Saveza slovenskog Sokolstva dra Jandre Vanjičeku. U svom govoru brat Gangl crta život, rad i karakter pokojnog velikog brata i njegove nepreocenjive zasluge za Sokolstvo, pa pozivlje sve prisutne da mu kluknu trokratni: Slava!

Svi ustaju i kliju: Slava bratu dru Vanjičeku!

Pretsedavajući zatim izveštava, da su sahrani pok. br. dra Vanjičeka prisustvovati od strane Saveza SKJ savezni načelnik brat Miroslav Ambrožić i načelnica sestra Elza Skalarjeva, koji su u ime Saveza položili na odar i venac. Na podnu učestvovali su on i drugi zamenik starešine brat Dura Faunković. Tom zgodom održao je br. Gangl govor u ime Saveza slavenskog Sokolstva. — Izveštaj prima se do znanja.

Zatim brat Gangl podnosi referat o sednici pretsedništva i o skupštini Saveza slovenskog Sokolstva, a o čemu je uostalom iscrpno izvestio i Sokolski glasnik.

Zatim brat Gangl nastavlja, da su braća českoslovački Sokoli iz Žižkova, a naročito poznati sokolski radnici brat Augustin Očenašek, učinili jedan vrlo lep gest, kojim ukazuju veliku pažnju našem starešini Prestolonasledniku Petru. Oni su mu, naime, poklonili originalnu partituru opere »Nikola Šubić Zrinjski« od Ivana Zajca. On je tu originalnu kompoziciju doneo sa sobom iz Českoslovačke i lično će je predati u Maršalstvu Dvora. Predlaže stoga, da i naš Savez sa svoje strane braći u Žižkovu, zapravo bratu Očenašku, izreče hvalu na ovaj velikoj pažnji.

U vezi skupštine Saveza slovenskog Sokolstva podneo je svoj referat i potstarešina br. D. Paunković.

Nato izveštava savezni načelnik brat Miroslav Ambrožić, koji veli, da smo od českoslovačkog Sokolstva primili poziv da učestvujemo na njihovim sletovima u Ustima na Labi i u Opavi. Međutim radi velike preuzenosnosti oko spremanja učestvovanja na međunarodnim gimnastičkim utakmicama, te radi priprava oko naših pokrajinskih sletova, i radi nedostatka materijalnih sredstava, bili smo prisiljeni da svoje učestvovanje na posnutim sletovima otkazemo. Ali sada prilikom boravka u Pragu, braća iz Československe obce sokolske upozorila su nas na veliku potrebu učestvovanja našeg Sokolstva na ovim sletovima. On je zato mišljeno, da sva-kako treba izaći želji braće Čehoslovački ususret i stoga predlaže, da bi se na ova oba sleta odasalo naše uzorno deljenje od 6 lica s jednim vodom.

U vezi ovoga predloga bilo je zaključeno, da na sletove u Ustima na Labi i Opavi ima da pode naše uzorno deljenje od 6 članova pod vodstvom zamenika savezničkog načelnika brata Jeraša i kao izvestilac br. Poharc.

Brat Paunković zatim upozoruje, da smo zamoljeni od strane ČOS još i to, da radi važnosti uzmemu učešća i na njihovom sletu u Brnu, a da smo primili poziv i od Poljskog Sokolstva, da učestvujemo na sletu u Poznanju. Predlaže, da na slet u Brnu kao naše delegate poslajemo br. dra Gradojevića i člana prosvetnog odbora Saveza br. Franju Malinu, a Poznanj brata dra Pavlasa. — Prima se.

Pretsednik organizaciono-pravnog odbora br. Pavlas podnosi izveštaj o nekim stvarima organizacione i pravne naravi.

Brat Brozović iznosi, da su mnoga sokolska društva zamolila prelaz iz jedne župe u drugu. Tako Sjeničak iz Zagreba u Karlovac, Dakovica iz Skoplja u Cetinje, Gerovo iz Ljubljane u Sušak, Šid iz Osijeka u Beograd. Ova društva imadu i svoje sokolske čete, pa bi sada trebalo doneti jedno načelno rešenje, da li u slučaju kada jedno sokolsko društvo prelazi iz sastava jedne župe u drugu, samo slobom povlači i svoje čete.

Po ovom povoda se debata, pa se zaključuje, da se za sada o tome ne donosi nikakav načelični zaključak, već da se u svakom konkretnom slučaju konzultuju sokolske čete dotičnoga društva te da se onda doneše konkretni zaključak.

U otsutnosti savezničkog ekonoma br. Branka Živkovića podnosi izveštaj tajnik brat Brozović, pa se temeljem

ovog izveštaja donose i odgovarajući zaključci.

Brat Paunković izveštava, da u nedelju 24. juna posećuje Beograd ministar inostranih dela Francuske Republike g. Bartua. Ova poseta je od velikog značenja po našu spoljnju državnu politiku, pa je dužnost svih patriotskih krugova da aktivno učestvuju dočeku g. Bartua. On je bio pozvan na sednici odbora za doček na se je tamo u ime Sokolstva saglasio time, da prestoničko Sokolstvo uzme učešće pri dočeku. U tu svrhu bio je sazvan i sastanak svih starešina i načelnika beogradskih sokolskih društava, na kojim je donešen zaključak, kako i na koji način će beogradsko Sokolstvo učestvovati učešće. — Prima se.

Referent za statistiku brat Verij Švajger podnosi sledeći izveštaj o radu statističkog otdaska pa veli:

Statistički otdak je na završavanju posla oko izrade savezne statistike za 1933 god. Taj je rad potpuno okončan već kod župa Celje, Kranj, Ljubljana, Mostar, Novi Sad i Novo Mesto. Iz ostalih župa nedostaju još veliki statistički izveštaji od 57 društava i 313 četa. Jedan izvestan deo jedinica, koje su u 1933 godini još postojale, brisan je u 1934 godini, pa prema tome neće biti moguće da se za njе pokupe podaci iz prešle godine. Za društva nedostaje najviše izveštaja iz župe Skoplje, za čete iz župe Niš. Najnemarjanje su u statističkom pogledu župe: Cetinje, Niš, Skoplje, Šibenik, Tuzla i Užice. Otdak je uputio svim ovim jedinicama dne 28. maja te 2 i 4. junu izravno urgencije, ali odziv do danas nije nikako zadovoljavajući. Zato otdak predlaže, da se uputi doličnim župama poslednje pismo, u kome će Savez zatražiti od njihovih jedinica, da smesta pošlu izveštaje, jer će ih se u suprotnom slučaju morati brisati iz spiska sokolskih jedinica. Otdak insistira na tome predlogu, znajući, da nećemo s dosadašnjom praksom nikada doći do jedne potpune statistike našeg Sokolstva. Moli br. Izvršni odbor, da ovaj predlog primi.

Dosada završni rad statističkog otdaska pokazuje sledeće stanje našeg Sokolstva na kraju 1933 godine:

Imali smo u 25. župu 948 društava i 1119 četa, što znači spram 1932 godine napredak za 127 društava i 377 četa. U ovim sokolskim jedinicama bilo je svega 124.435 članova, 22.491 članica, 112.393 naraštaja i dece, dokle svega 259.319 pripadnika. Javljaju se dake spram 1932 godine napredak za 12.469 članova, 2007 članica i 13.129 naraštaja i dece; svega napredak za 27.605 pripadnika. Svečanu odoru imalo je 10.894 članova i 742 članice.

Broj svih vežbačkih kategorija iznosio je krajem 1933 godine 146.692 lica, a što znači napredak od prešle godine za 16.015 osoba. Među vežbačajućim Sokolstvom bilo je prosećno u 1933 godini redovno 28.263 vežbača, 6037 vežbačica, 18.273 muškog, 9105 ženskog naraštaja te 45.790 muške i 39.225 ženske dece. To znači spram 1932 godine apsolutan napredak za 2594 vežbača, 193 vežbačice, 1375 naraštajaca, 435 naraštajki, 5458 dečaka i 6070 devojčica.

U pitanju prednjaka vidimo, da se javlja napredak, ali taj je u razmeru s velikim porastom jedinica relativno veoma malen. Krajem 1933 godine bilo je u Savezu prednjaka sa savezničkim ispitom 84, sa župskim 747, sa pomoćničkim 5037; svega dakle prednjackih lica 5868; članica prednjackih zborova bilo je svega 2039, od njih sa savezničkim ispitom 23, sa župskim 249 te ostalih 1767.

Naša su društva i čete vežbali u 181 sokolskom domu, ali 110 jedinica uopšte nije imalo nikakve vežbaonice. Ostale jedinice vežbale su po školama, narodnim domovima, privatnim dvoranama, i t. d. Što se tiče letnjih vežbališta, statistika za prošlu godinu nabrojala svega 1386 jedinica s letnjim vežbalištem, od kojih je bilo 164 društava i četa, koje su imale vlastito letnje vežbalište. Društvenih lekara bilo je 676.

Ako otsek uspe da pokupi još nekoje izveštaje od društava i četa, biće statistika još potpunija, pa je na našim župama i jedinicama, da omoguće taj rad.

Sadašnje stanje Saveza je 927 društava i 1292 četa; svega 2219 jedinica. Još uvek opažamo, da pojedine župe, naročito one, koje su u statističkom pogledu rada najzaostale, dozvoljavaju usprkos svim dosadašnjim zaključcima savezničkog izvršnog odbora osnivanje novih četa u masi, što sumnjamo, da će biti od koristi za župe same te za našu organizaciju uopće. Uvereni smo, da će se taj proces jedanput zaustaviti, ali ponovno molimo bratski Izvršni odbor, da skrene naročitu pažnju tome pitanju, jer smatramo, da je pri sadašnjem broju prednjaka i prednjacka nemoguće podržavati sadašnji tempo kod starih, već osiguranih jedinica nego kod toliko novih.

Rad na saveznom katastru teče normalno. Sada je sreden katastar potpuno do slova H te će trajati još nekoliko meseci do njegovog potpunog sredenja u celosti. Nakon toga pristupićemo redovitom katastarskom radu, a zatim doći će na red i naraštajski katastar. — Izveštaj prima se do znanja.

Nakon toga tajnik brat Brozović izveštava o tekućim poslovima, pa se

temeljem njegovog referata donose odnosni zaključci.

Za sokolsku značku dece se raspisuje natečaj, u kome će učestvovati svi jugoslovenski umetnici. Primpljene radeve ocenice naročiti žiri, koji će odrediti izvršni odbor Saveza.

Na otvorenje sok. doma u Krapini kao delegat Saveza odreden je zamenik starešine brat Križ.

Prima se do znanja izveštaj zamenika starešine brata Križa o župskom sletu u Celju, kao i o razviću župske zastave Sok. župa Celje.

KRONIKA

Smrt dra Mirka Kodolije. Dne 10. o. m. umro je u Šibeniku poznati načinjevnik dr. Mirko Korolija, inspektor Ministarstva prosvete. Pokojnik radio se u Kistanju godine 1886. Pravne nauke studirao je u Zagrebu, Beču i Pragu, gde je i doktorirao. Već vrlo mlad počeo je da piše, pa je svoje prve pesme objavljivao u Zmaj Jovanovićevom »Nevenu«. Osim zbirke pesama »Pesme« iz godine 1914 i »Novi pesme« iz god. 1924. on je napisao i dve drame u stilovima, i to: »Zidanje Skadra«, kojom je dobio 1920. Dometrovu nagradu za književnost i »Juganu, vilu najmladu«. Korolinje pesme štampala je i Srpska književna zadružna u Beogradu, i ova knjiga nagrađena je i od Akademije nauka. Pokojnik Korolija spada u red pesnika eposkih žanrova, bio je jedan od bardova nacionalističke omladine. Bio je dramaturg pozorišta u Splitu i u Sarajevu, a kasnije dodeljen je Ministarstvu prosvete. Shrvala ga je grudna bolest.

Jugoslovenski pravnici u Bugarskoj. Ovih dana boravili su u Bugarskoj jugoslovenski pravnici, koji su bili u svim krajevima, a naročito u Sofiji, srdačno i iskreno primljeni. Njihova poseta bratskoj Bugarskoj opet je jedna značajna manifestacija bratstva, pa je u tom pogledu i značajna izjava samog pretdsednika vlade g. Klementa Georgijeva i pisanje bugarskih listova, koji oduševljeno pozdravljaju sistematski rad na jugoslovensko bugarskom zbijenju.

Marija Kiri. Dne 4. o. m. umrla je u Valensu gospoda Marija Kiri, supruga i odlična saradnica pokojnog prof. Kirija, koji je otkrio radij i njegovo značenje za lečenje. Velika pokojnica, koja ima ogromnih zasluga na uspesima svog supruga bila je rođom Poljakinja. Rodena je u Varšavi 1867. kao kćerka direktora liceja Sklodovskog. Godine 1891. došla je na studije u Pariz gde se upoznala s prof. Kirijem, s kojim se onda venčala god.

F. Marija Kiri. Dne 4. o. m. umrla je u Valensu gospoda Marija Kiri, supruga i odlična saradnica pokojnog prof. Kirija, koji je otkrio radij i njegovo značenje za lečenje. Velika pokojnica, koja ima ogromnih zasluga na uspesima svog supruga bila je rođom Poljakinja. Rodena je u Varšavi 1867. kao kćerka direktora liceja Sklodovskog. Godine 1891. došla je na studije u Pariz gde se upoznala s prof. Kirijem, s kojim se onda venčala god.

1897. Još po smrti svog velikog supruga ona je nastavila naučnim radom, pa je i ona kao naučnica uživala velik ugled. Bila je jedna žena, koja je dva puta učestvovala Nobelovu nagradu.

100 godišnjica rođenja Jana Nerude. Dne 8. jula proteklo je 100 godina od rođenja Jana Nerude, jednog od najpopularnijih čeških pesnika, kojeg je češki narod brzo posle njegove smrti uvrstio među svoje najmilije umetnike, stvorivši tako triumvirat najomiljenih umetnika: Smetana, Manes, Neruda. Neruda je bio sin siromašnih roditelja, te se je morao mučnim radom probijati kroz život. Bio je novinar, humorist, pisac, feljtona — a ipak možda prvi socijalni pesnik češkog naroda. Dok je živeo mnogi ga nisu razumeli, ali posle njegove prerane smrti postaje jedan od klasika češkog pesništva.

PREDNJAK TRAŽI UPOSLENJE

Limirski pomoćnik star 20 godina sa sokolskim društvenim prednjackim ispitom traži uposlenje. Obratiti se na

Sokolsko društvo Pleternica.

KNJIGE I LISTOVI

**Nova knjiga
o dr. Miroslavu Tiršu**

Ove godine, kada se navršava 50 godina otkako je tragično preminuo osnivač i ideolog sokolskog pokreta dr. Miroslav Tirš, izdala je knjižna naklada ČOS novu, lepu knjigu o njemu i njegovu radu. Knjiga nije napisana samo jedan pisac, već ona sadržava čitav niz izvrsnih članaka najboljih sokolskih pisaca i poznatelja Tirša kao dr. Sajnera, pretdsednika Masarika, Krasnogorske, Renate Tirševe, Jaroslava Vrhlickoga, Bime, Gola, Hontinskoga, Madla i drugih.

Na poslednjem sastanku je brat starešina Drago Živanović u svome govoru pozvao Sokole da ne sklope krila i da budu gotovi da na jesen nastave započeti posao. Pri oživljavanju starih narodnih igara nije samo igra i zabava po sredi. Iza toga je vrlo ozbiljna stvar: da se čuva i spasava od zaborava blago naših predaka plaćeno tolikim žrtvama. Pošto je zahvalio sestraru Janković na plemenitoj inicijativi, uputio je i prednjacima zahvalnost na odzivu, bez kojeg se ova lepa ideja ne bi mogla ostvariti.

Na kraju sestra Ljubica Janković održala je završni govor na tečaju. Pošto je zahvalila bratu starešini na srdičnim bratskim rečima i predlogu za jeseni tečaj, sestrinim prosvetnog odboru i starešinstvu Sok. društva Beograd III. što su priveli u delo ideju o tečaju, a prednjacima i prednjacima na interesovanju koje su pokazali za oživljavanje pravih starih narodnih igara pri sokolskim jedinicama, ponavila je nekoliko tačaka uputstva za rad sestra. Naročito ih je molila da

in gostov svoje vaje nad vse odlično. Zlasti so ugajale skupine vaje članov in članic na melodijo »Pridi Gorenje« ter eksaktne izvedene proste vaje članov in članice za Sarajevo. Zelo je zadovoljila tudi simbolična vaja članice »Narcisa«, enako prav lepa izvedba prostih vaj m. in ž. naraščaja za Sarajevo ter igre dece. Splošno je pokazalo članstvo uspeh marljivega dela v zimskih mesecih v telovadnic ter je lahko na svoje delo zelo ponosno.

Zupa Kragujevac

RUDNIK SISEVAC. — Vidovdan, 28. junia o. g. proslavljen je svečano od Sokolskog društva Rudnika Sisevac.

Po podne u 6 sati bio je zbor Sokola na vežbalisti »Pobeda«, gde se je formirala povorka, koja je prošla, na čelu sa zastavom, kroz glavnu ulicu rudnika i kroz radeniku koloniju.

Po povratku na vežbaliste, održan je kratak govor o značaju ove proslave i odana je pošta palim borcima za slobodu. Zatim je ženski dečji podmladak izveo vrlo uspele i skladne vežbe.

U veče je bila priredena sokolska akademija. Članovi su izveli vrlo uspele proste vežbe i skupine. Dečji podmladak je također sudelovao: izveo je proste ritmičke vežbe i jedan kratak, vrlo duhovit pozorišni komad.

Povesta je bila obilna.

Sokolska je muzika sudelovala u svim ovim priredbama.

Zupa Novi Sad

PETROVARADIN. — Prosvetni rad. Ulažeći u novu godinu rada, prosvetni odbor je u svom godišnjem izvestaju na glavnoj skupštini jasno zahteva bradžu rada, kojom mu valja ići u ovoj tako važnoj godini.

Sokolski dom, na glavnoj skupštini tek samo lepa, idealna slika i divna zamisao brata starešine V. Višoševića, postao je realnost.

Svi oni mnogobrojni radovi, koji si je prosvetni odbor zadavao, nisu užah postavljeni, nisu uzalud u večini i rešeni, jer dom je već tu. Ako i nije još gotov, a on upravo očigledno raste iz tla.

Program rada sadrži 14 tačaka. Najvažnije su sledeće:

1) Idejnju školu za novo članstvo proširiti na 2 tečaja: proletnji i jesenski (koji je i do sada bio držan). Proletnja škola je zamisljena kao nadopuna jesenske, u kojoj se članovi nakon položene zakletve detaljno upoznaju sa sokolskom ideologijom i drugim propisima. Ta je škola održana. Na selima i vežbama protumačene su članstvu najvažnija poglavila »Organizacija« i »Puteva i ciljeva« i razna sokolska gesla.

2) Valja osnovati društveni muzej. Sokolsko društvo u Petrovaradinu postoji 21 godinu. Ima lepu tradiciju i prošle godine proslavilo je svečanim načinom svoju 20-godišnjicu. Sve slike, predmeti, povelje i t. d. iz toga razdoblja valja da se sakupe i u tom muzeju sačuvaju. Akcija je započela, i za čuvara muzeja izabrao je prosvetni odbor brata Jemrića Adama, knjižničara.

3) Svi društveni časnici treba da se drestplate na »Sokolski glasnik« i stručne liste »Sok. prosveta« i »Soko«, što je također izvršeno.

4) Akademije i svečane proslave treba i nadalje da se održe na dosadašnjoj visini, i da i nadalje vrše svoju važnu misiju: širenje i jačanje sokolske i nacionalne ideje. Dosađašnja lepa zajednica škole, Sokola i doma da bude što čvršća, kao zalog lepše budućnosti. Akademija na Štrosmajerov spomen dan, najbolji je dokaz da se ide u napred.

5) Osnovati otsek štednje i trenažnosti.

6) Održati tečaj za društvene časnice.

7) Štampli treba posvetiti veliku pažnju. To je činjeno i dosada, a još više i intenzivnije u ovoj važnoj godini, koja je dobila svoje naročito obeležje svečanom proslavom 20-godišnjice streljanja Srba iz raznih sremskih mest. U znaku te obletnice kreće se ceo ovogodišnji društveni rad. Prosvetni odbor odredio je svojim članovima da svakom prilikom upozorjuju članstvo i na vežbama i na akademijama na taj važan momenat, tako da svi spremni i upučeni dočekaju dan svečane proslave.

Sakupljeni su podaci o streljanju, pronađeni su mesta streljanih Bačnjaka na ledinama i održana jedna velika konferencija delegata iz sremskih mesta.

U sančevima petrovaradinske tvrđave biće postavljena spomen-ploča carodnim mučenicima iz Beške, Boljevaca i Vojke. Vojne vlasti preuzele su u saradnji sa Sokolskim društvom opgrade to mesto. Radovi su u toku. To vrlo lepo uređeno.

Isto tako će Sokolsko društvo na Vojke urediti grobove streljanih iz lju i jedan deo je streljan na grobnu. Tu se nalazi i grob Čeha poručnika Karla Citnera, koji je smelo ustv

dio: »da svetski rat mora svršiti pobjedom Slavenstva« i zato izgubio svoj mladi život.

Na ledinama, »de su poginuli Bačnjaci, podignuta je humka visoka 5 metara, na kojoj će biti podignut veliki spomenik s natpisom i imenima poginulih na našem i francuskom jeziku.

No najlepši zajednički spomenik svim tim nevinim žrtvama biće novi Sokolski dom za koji je načrt i plan kao i sve skice izradio brat Lazar Velicki u saradnji s arh. br. Durom Tabakovićem.

Materijalnu stranu izgradnje osigurao je ban Dunavske banovine br. D. Matković svotom od 100,000 dinara, gradonačelnik grada Novog Sada br. dr. Branislav Borota s ustupanjem celokupnog zemljišta dosadašnjim zgradama i svotom od 50,000 dinara. Ceo upravni i nadzorni odbor, sud časti kao i ostali članovi pomažu gradnju raznim materijalom, vožnjom materijala i t. d.

Sam dom imaće s ulice lepu i monumentalnu fasadu s uzidanom spomen-pločom na kojoj će biti urezana imena svih žrtava. S dvorišne strane biće velika dvorana duga 30 metara, široka 11 metara i visoka 7,5 metara s lepotom pozornicom i svim prostorijama, koje su potrebne za vežbe i razne priredbe. Ceo prostor pred fasadom biće ukusno parkiran i tako će celo zgrada činiti vrlo impozantan i ujedno prijatan utisak.

Svečana proslava započeće 8. septembra osvećenjem grobova, spomenika i spomen-ploča, a nastavice se osvećenjem novoga doma i razvijanjem i osvećenjem sokolske zastave, koju je blago izvoleo da društvo pokloni Nj. Vel. Kralj.

Taj momenat, kada društvo bude primilo na ruke brata starešine simbol svoje Otadžbine, dar svoga uzvišenoga Kralja, biće kulminacija cele proslave.

Zatim će biti održan svečani javni čas.

Zupa Maribor

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. —

Naše društvo se je u preteklem šolskem letu dvignilo nad ono višino, ki jo je zavzemalo v zadnjih štirih letih, kar pričajo nastopi in prireditve preteklega šolskega leta. Skozi vse leto je telovadilo 18 članov, 13 članic, 24 moške in 30 ženske dece. V tem letu se je osnovala tudi vrsta moškega (11 naraščajnikov) in vrsta ženskega (10 naraščajnic) naraščaja. Vsi oddelki so dobili veselje do velikega sokolskega dela, k čemer je mnogo pripomoglo soglasje v društvu, ki se je baš v tem letu pojavilo. Naši telovadni oddelki so posestili vse bližje nastope, na župnom zletu je bilo 30 telovadečih, kjer je dobio društvo tudi drugo mesto pri štafeti.

Prosvetno delo je bilo tudi živalno. Društvo je vprizorilo 3 veseloigr s petjem, ki so odlično izpadle, s spremljevanjem domaćega tamburaškega zabora. Vse požrtvovano delo društva je priznalo tudi okrožje, ki je predilo baš radi tega nastop v Križevcih.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. — Zlet murskega sokolskega okrožja. V nedeljo 27. junija popoldne je priredilo mursko sokolsko okrožje svoj VIII. zlet v Križevcih pri Ljutomeru. Zleta so udeležila vsa društva in čete v okrožju s članstvom, bližnja društva pa z naraščajem in deco. Pretežno večino telovadečih so dala društva Ljutomer, Križevci in Veržej.

Nastop je vodil okrožni načelnik br. Stopar in okrožna načelnica s. Šamčeva. Ob 12. uri so se začele skušnje, ki so trajale do priredbe.

Ob 15.30 se je vse uniformirano in neuniformirano sokolstvo formiralo v povorko, ki je krenila od kolodvora običe vlakov iz Radgona in Ljutomera.

Ob 15.30 se je vse uniformirano in neuniformirano sokolstvo formiralo v povorko, ki je krenila od kolodvora po Križevcih.

Mogočno sokolsko armado je pozdravljalo domače prebivalstvo, sokolstvo in šolska deca. Vsem gostom in načelniku so plapolale državne zastave, ki so visele tudi raz kmetinskih hiš. Povorki je sledil telovadni nastop vseh telovadnih oddelkov. Vse telovadne točke so pokazale, da se v okrožju res intenzivno dela. S posebno točko na treh bradljah je nastopilo društvo Ljutomer. Na sporednu je bila tudi štafeta dece, tek dece v vrečah in tek dece po štirih. V vseh tekih je odnesla zmagu deca sokolskega društva Ivanu Markovi.

Vse telovadne točke je spremljala domača okrožna godba iz Male Nedelje pod vodstvom br. Preloga. H koncu je pozdravil vse zbrano Sokolstvo in občinstvo starosta društva br. Skuhala v imenu domaćega društva in v imenu občine.

Temu je sledil kratki idejni nagovor okrožnega prosvetnega nadzornika br. Karbaša, ki je v svojem govoru poudarjal zgodovinsko važnost 28. junija ter v bojnihi besedah pozval vse telovadeči članstvo in vadičke k vstremenu sokolskemu delu. Svoj govor je zaključil z vzklikom Nj. Vel. kralju in Nj. Vis. br. prestolonasledniku, k čemer so se priključili tudi vsi navzoči, godba pa je zasvirala državno himno.

Po nastopu se je razvila prijetna zabava pri šotorih. — ec.

Zupa Osijek

OSIJEK. — Društveni prednjački ispit održani su u Osijeku, Gornjem gradu 16 i 17. junu. Ispit su položili brata Janković Oto, Rajić Bogoljub, Srdak Josip, Srdak Stevo i Šule Josip.

ZUPANJA. — Ovdašnje Sokolsko društvo u vezi s osnovnom i građanskom školom te mesnim društvima priredilo je dne 28. i 29. junu vidovdansku proslavu. Prvi su dan bile svečane zadušnice, a posle njih sama proslava u vrtu osnovne škole. Kratki historijat i značenje kosovske bitke po naš narod izneli su braća Strunje i Gulešić. Deca osnovne i građanske škole istupila su s nekoliko zanosnih prigodnih deklamacija i pevanjem. Proslava prvega dana završila se deklamacijom učenika građanske škole Sekura »Vidovdancu«.

Družni dan, na Petrovo, bila je javna vežba ovdajnjeg Sokola s ovim rasporedom i to: 1) Dopuda: Proste vežbe za mušku i žensku decu. 2) Proste vežbe za muško članstvo. 3) Proste vežbe za ženski naraščaj. 4) Igre in vežbe muške i ženske dece. 5) Proste vežbe za mušku i žensku decu. 6) »Gašo«, izvaduha mlađa ženska deca. 7) Vežbe s obručima, izvaduha starija ženska deca. 8) Vežbe te igre muškog članstva i naraščaja. 9) Proste vežbe muškog naraščaja. 10) Vežbe na spravama. Sve su točke, a osobito one muškog članstva, izvedene lepo, neusiljeno, efektno, pa su Sokoli i Sokolice bili burno aklamirani od prisutnog općinstva. Priredba je uspela u svakom pogledu.

Kupuje se konj

Sokolsko društvo Dugirat, župa Split, kupilo bi (vežbačeg) konja, dobro uzdržanog. Ponude pod oznamenom cene i uvera plaćanja te s opisom i izgledom konja slati na društvo.

Zupa Split

SUTIVAN. — † Brat Ivan Markov. Dana 16. junija 1934. godine u splitskom sanatoriju umro je starešina Sokolskog društva u Sutivanu br. Ivan Markov.

Mrtvo telo brata starešine bilo je prevezeno parobrodom iz Splita u Sutivan dana 17. junija 1934. godine da se sahrani u vlastitoj grobnici.

Na mesnom pristaništu spomenuto dan i to oko 8.30. časova celokupno članstvo svih kategorija mesnog Sokolskog društva, s mnogobrojnim pučanstvom dočekalo je umrlog brata starešine otkud ga je ispratilo do Sokola (opštinska dvorana) gde je bio izložen do 10. časova.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Nastavljeno je s uspehom, a izraz snage sokolske i načina predavanja.

Zupa Sušak - Rijeka

FUŽINE. — Prosvetni odbor ove društva priredio je dne 28. junu ove god. svečanu proslavu Vidovdana i akademijom, koja je vrlo lepo i dobro uspela.

Starešina brat Kauzlaric Ante otvorio je svečanost prigodom pozdravnim govorom, dok je brat Lovrić ing. Ante, društveni prosvetar, održao predavanje o značenju »Vidovdana« na deca iz Bednje te članovi iz Bednje, Varadzina i Maruševca. Sve kategorije vežbale su propisane sletske vežbe, a naročito skladno uspele su one naraščajaca i naraščajki. Brat Vraničar lepo je zabavio publiku nastupom deca konjanika - Alkara, u koju je uneo mnogo i vlastitih elemenata te izvedenom ženske dece »Sa sela«. Članova vežbala nastupilo je ove godine znatno više, a pogotovo se vidi lep napredak na spravama. Župu su zastupali braća Žima i Pongračić. Posle programa održana je zabava.

nica skupine (12), m. naraštaj Mali Bukovec (15), m. i ž. deca Selnica »Oslobodenje Istre« (24) članovi Selnica devetka i sprave.

Sve vežbe dobro su izvedene i to uz pratnju glazbi. Svečanost je bila vrlo dobro posećena.

VELIKI BUKOVEC. — 17 juna održana je javna vežba s ovim rasporedom: 1) Pozdrav, deklamirao brat Dušan Repić. 2) Pevanje dečačkog zborra. 3) Proste vežbe članovi. 4) »Otdazbinac«, deklam. br. Franjo Zdelar. 5) Pevanje dečač. zborna. 6) Proste vežbe muš. i žen. dece. 7) Pevanje. 8) Članovi. Iza nastupa odigran je igrokaz »Ivica i Marica«, koji se mnogo svigao.

Vežbu je posetio lep broj seljaka, te je na sve učinila ugodan dojam.

Zupa Del. Bečkerek

GUDURICA. — Sokolska četa u Gudurici proslavila je Vidovdan zajedno s mesnom Narodnom školom.

Posle službe božje, kojoj su prisustvovali svi pripadnici čete, otvorili su školska i sokolska četa u školskom krugu pred mnogobrojnom publikom svečanost pevanjem himne. Zatim su najmladi Soko brat Luta Jorgović i drugi deklamovali sokolske i patriotiske pesme.

Posle deklamacija muški i ženski podmladak i muški naraštaj izveli su proste vežbe, nakon kojih je br. Knap održao govor o značaju Vidovdana. — Svečanost je završena pesmom »Hej Sloveni«.

Istog dana u Markovcu, gde postoji otsek za mladež ove čete, nastupila su sokolska deca u živopisnoj narodnoj nošnji posle podne s prostim vežbama i piramidama.

Zupa Zagreb

BANSKI GRABOVAC. — Naša četa priredila je 10. juna veliku vrtnu zabavu s akademijom. Zabavu je otvorio starešina brat Kojo Polimac s predavanjem »O Sokolima odnosno sokolskom vaspitanju omladine u narodu«.

Vežbe muške dece i muškog naraštaja izvedene su precizno i lepo. Članovi čete odigrali su dva pozorišna komada i to: »Dva smušenjaka« i »Provalnik«.

Posle programa nastala je igranka.

MORAVČE-BELOVAR. — Sokolska četa Moravče-Belovar priredila je u nedelju dne 24. juna svoju javnu vežbu. Sam nastup vršio se je uz pomoć matičnog društva Sv. Ivan Zeline i zagrebačkih društava. Osobito brojno je bilo zastupano Sokolsko društvo Ža-

reb III, koje je došlo s 3 auto-kola te u glavnem ispunilo telovežbeni program, dok je Sokolsko društvo Zagreb I saradivalo na toj priredbi s glazbom konjičkog odelenja.

Priredbu je otvorila povorka od svega oko 300 Sokola i Sokolica na čelu s glazbom konjice Sokola I. Povorka je kretala ulicama Moravče i svršila na vežbalisti.

U 16 sati otvorio je priredbu brat načelnik čete Moravče Belovar Pleško Josip, koji je pozdravio prisutne. Zatim je naraštajac Sokola III Mećar Vjekoslav održao predavanje »Zašto je potrebna saradnja sela s gradom«. Lepo je opisivao važnost jedinstvene saradnje što su prisutni na koncu odrabovali s pljeskom. Telovežbeni raspored sledio je ovim redom: 1) Proste vežbe sa zatavincama uz pevanje muška (9) i ženska (6) deca iz Sv. Ivana Zeline matičnog društva pod vodstvom br. starčine Marka Zarko. 2) Ženski naraštaj Sokola III (10) s. Ris Getrud. 3) Članovi Sokola III s prostim vežbama za Sarajevo (15) br. Vunetić Slavko. 4) Ženska (8) i muška (15) deca iz Sv. Ivana Zeline s prostim vežbama br. Marko Zorko. 5) Članice Sokola III (4) s veslima sestra Vunetić Marjana. 6) Muški naraštaj Sokola III i Sv. Ivana Zeline (9) s prostim vežbama br. Vunetić Slavko. 7) Zadnja tačka članice Sokola III (9) s prostim vežbama za Sarajevo s. Vunetić Marjana. Ukupno su nastupala 62 vežbača, koji su dobro održali razne proste vežbe. Raspored nije bio velik, ali se pokazalo veliko zanimanje za sokolski rad. Gledalaca bilo je oko 500.

Zaključnu reč imao je brat Pleško, koji se je zahvalio društvu Zagreb III i ostaloj braći na suradnji.

Posle nastupa razvila se zabavica.

F. B.

POPOVAČA. — Sokolsko društvo Popovača priredilo je u nedelju 24. juna godišnji javni nastup u šumici u opšt. zgrade. Premda je tog dana održano nekoliko svečanosti u susednim selima, poset naroda bio je priličan. Stigla su Sokolska društva Kutina i Ljudina, te Sokolska četa Voloder i delegacija iz Ivaničegrađa. Nakon što je pevački zbor izveo državnu himnu, otpočele su vežbe. Kod prve točke izvedene su sletske vežbe za decu. Uz podmladak popovačkog Sokola nastupilo je 220 m. i ž. dece drž. osnovnih škola Gračenica, Voloder, Stružec i Potok. Nastup dece bio je u moslavackoj narodnoj nošnji. Zatim je sledio nastup članova seljačke čete Voloder (20) sa sletskim vežbama, nadalje članova iz Popovača, Kutine, Ludine i Volodera na ruči i preči; članica (9) iz Popovača s prostim sletskim vežbama, te članova iz Popovača, Kutine i Ludine (18) sa sletskim vežbama. Još je nastupilo stariji podmladak iz Popovača, a onda je

izveden mimohod. Vežbama je rukovodio načelnik brat Srećko Biluš i sestra načelnica E. Pavić i Mara Gurić. Posle se razvila zabava. Oko organizacije ove priredbe brinuli su se braća i sestre vežbači sa svojim načelnikom br. Bilušom, dok je celo upravljanje odbor zatajio radom. Potrebno je, da uprava Sok. društva u Popovači malo više posveti pažnje propagandi i organizaciji sokolskih javnih vežbi i ostalih priredbi. To je njihova sokolska dužnost, jer od Sokola se traži rad i opet rad.

Z. N.

VOLODER. — Sokolska četa Voloder priredila je 27. pr. mес. svoju javnu vežbu, koja je vrlo dobro uspela obzirom da ova četa postoji tek šest meseci. Na ovu priredbu stiglo je maštično Sokolsko društvo Popovača i delegacija iz Kutine. Na početku vežbe mešoviti zbor Sokolske čete pod ravnateljem br. Josipa Octenjaka izveo je državnu himnu. Zatim su izvedene nacionalne deklamacije i vežbe sokolskog podmlatka Voloder (80). Članovi Sok. čete Voloder (15) lepo su izveli sletske vežbe. Članovi iz Popovača nastupili su na sprawama. Vežbama je rukovodio četni načelnik br. Ivan Dedić. Na kraju je četni starešina br. Mate Vezmar pozdravio prisutne seljake, koji su se u velikom broju (500) unatoč lošeg vremena, odazvali javnoj vežbi. Ova priredba je potpuno uspela i upravo iznenadila prisutne s napretkom Sokolske čete u Voloderu.

N.

SESV. KRALJEVAC. — Sokolska četa u Sesv. Kraljevcu održala je 17. juna svoju I. javnu vežbu. Javnu vežbu otvorio je pozdravnim govorom brat Tubić, šef stanice. Program sastojao se od brojnih i raznolikih tačaka, punjenih od bratskog matičnog društva Sesvete, koje je narod proučio s interesom. Nastupile su kategorije naših vežbača; članovi njih 15 u protim vežbama; deca muška i ženska, vežbe uz pesmu; naraštaj muški izveo je na rodnoj nošnji vežbe s palicama (kojima je već ranije nastupio u narodnom kazalištu u Zagrebu). Članovi Sesvete, vežbe na ručama, a naši na krugovima, koji su podignuti na trošak Sokolske čete uz pomoć općine sesvetske, koja naš rad prati i pomaže. Naši članovi izveli su još raznolikosti, gde se vidi elastičnost, kao i skupine. Iako su prilike ove mlade čete dosta nepovoljne, ipak je uspešno potpuno zadovoljio prisutne, pa ima nade da će buduće priredbe ove čete isto tako uspeti i na rod privesti našoj užvišenoj sokolskoj ideji.

Tehnički rad vodi načelnik brat Golić, učitelj, uz pomoć brata Filipovića, srednjoškolca. Posle programa razvila se nevezana veselica uz pesmu i svirku. Brat Cecelja, pročelnik glazbenog otseka, svirao je sa svojim tam-

burašima. Domaća publika kao i okolica posetili su priredbu u dovoljnem broju.

STAZA. — Dana 17. juna održalo je Sokolsko društvo u Stazi sokolsku javnu vežbu uz sudelovanje svih okolnih društava i četa. Poset je bio iznad očekivanja. U dugoj povorci kroz mesto, Sokoli i ostalo gradaštvu, uz burno klicanje Kralju, pozdravili su priredbu. Sunčani dan omogućio je izdavanje svih tačaka programa u kojemu se videla volja i privrženost za rad na sokolskoj ideji. Sokole je pozdravio starešina Sokolskog društva u Stazi br. Jovan Mrdenović. Priredba je protekla u najvećem redu i ostavila najlepše utiske na učesnike.

ZAGREB III. — † Brat Tošo Kušter, naraštajac. Pošao je u smrt baš u čas u koj se naše sveukupno članstvo spremalo za javni nastup uz razvjeće naraštajskog barjaka. Prekinut mu je smrću poslednji trud, što ga je ulagao za svoje društvo. U svojoj revnosti pošao je tako daleko da je svoj mladi život završio odviše rano i nenadno.

Jedva je navršio 15 godina. Toliko je voleo Soko da je mogao biti uzor svim naraštajcima. Tužna povorka odala je poslednju počast svom nezaboravnom bratu. Dala mu je poslednje što

mu je mogla dati. U očima svakog pojedinog čitala se je neizreciva bol za tako mladom žrtvom našega Sokolstva. Svi su osećali za njim nešto više nego za običnog bratom. Ta bio je tako mao i ljubak i bio svima kao mezmizme.

Pred samom mrtvačnicom oprostio se u ime društva brat Ivan Brkljacić ističući požrtvovan rad pokojnika na vežbama.

Dirljiv je bio prizor kad se opratio sa svog druga brat Božo Bardić, naraštajac, koji je s njime delio uspehe i neuspeli mladih naraštajaca. Osobito beše dirljiv govor gosp. Boštena Ivana, instruktora pok. Toša, koji ga je uvek upućivao da bude na dobrom putu vršeci svoje dužnosti. Nato se brat načelnik Božo Pajalić sa suzim očima oprostio u duljem govoru izazvane vrline, koje su ga resile kao Sokola — Jugoslovena, koji se u zornjem ređovima borio za ideale koje si je Sokolstvo uzelio za zadaču i u toj borbi podlegao. Šalje mu zadnji bratski pozdrav i kliče neka mu je laka zemljica!

Tužno je kretala povorka za lesom mladoga Toša. Nosila su ga 4 brata Sokola. Glazba je tužno svirala posmrtni marš. Mnoštvo gradašta činilo je špalir ovom revnom mladiću i uzornom Sokoliću.

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslvenska Sokolska Matice
LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Braćo, sestre!

Sve sokolske potrepštine za javne i svečane nastupe dobijete najjeftinije i najsolidnije kod bratske radnje

BRANKO PALČIĆ

glavni dobavljač Saveza S. K. J.

CENTRALA: Zagreb, Kraljice Marije ulica 6

FILIJALA: Beograd, Balkanska 24

187-11

KR. DVORSKI DOBAVLJAČ
Prva jugoslvenska industrija sportskih potrepština

M. DRUCKER

ZAGREB BEOGRAD
ILICA 39 Passa Akademie Nauka

Izašao je novi cjenik sokolskih potrepština sa rasporedom utakmica za laku atletiku.

ZATRAŽITE HITNO!

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
SUŠAK
Redovita parobrodska služba u svim pravcima jugoslavenskog primorja i Jadranskog Mora, za Dalmaciju, Albaniju i Grčku

JEVTINA TURISTIČKA PUTOVANJA
10-11 dana za Dalmaciju i Grčku
6 dana za Dalmaciju
Uključiv hranu i krevet na brodu udobni putnički parobrodi — dobra kuhinja — prvakanska podvorba

Tražite prospkete!

Upute daje Jadranška plovilba u Sušaku, sve njezine agencije i svi veći putnički uredi u tu i inozemstvu

184-28

U CRIKVENICI nabavite razglednice, papir, uspomene, savkane, pribor u knjižari i papirnicu

»LIBURNIA« VINKO ŠKARICA
170-1

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. glasniku!

KLIŠEJE
vsih vrsta fotografija, all risbah, sve vrste najsolidnije

KLIŠARNA ST-DEU LJUBLJANA-DALMATINOVAC

Sokoli i Sokolice!

Nabavljajte svečane i vježbače potrepštine za sletove, uz najjeftinije dnevne cijene kod brata G. HORVATEK, dobavljača Saveza S. K. J.
Zagreb, Frankopanska ulica 9

Najbolje Tambure
Sremske i Farkaševe vrsti te majstorske gitare i mandoline uz jamstvo preporuča Svjetska rukotvornica tambura

STJEPAN M. GILG, SISAK br. 162
JUGOSLAVIJA — Nabavite novi veliki ilustrovani cjenik tambura, koji svakome na zahtjev šaljeni bavala.

Odnosno kolatice i diplome

LIDLOVI INSTRUMENTI

Usled pada češkoslovačke krune možete kod nas da kupujete vrlo jeftino. Sada imate najveću priliku da nabavite prvorazredni Lidlov instrumenat. Javite mi za koji se instrumenat zanimate, i odmah ću Vam javiti tačnu njegovu cenu u dinarima u računavši ujedno i troškove šiljanja.

TVORNICA GLAZBENIH INSTRUMENATA JOSIP LIDL, BRNO, ČSR

Tvrđka je 1933 godine odlikovana na svetskoj izložbi u ČIKAGU s najvišim odlikovanjem.

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Vrševa učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA V LJUBLJANI PODRUŽNICA V MARIBORU
Tyrševa ulica štev. 44

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA